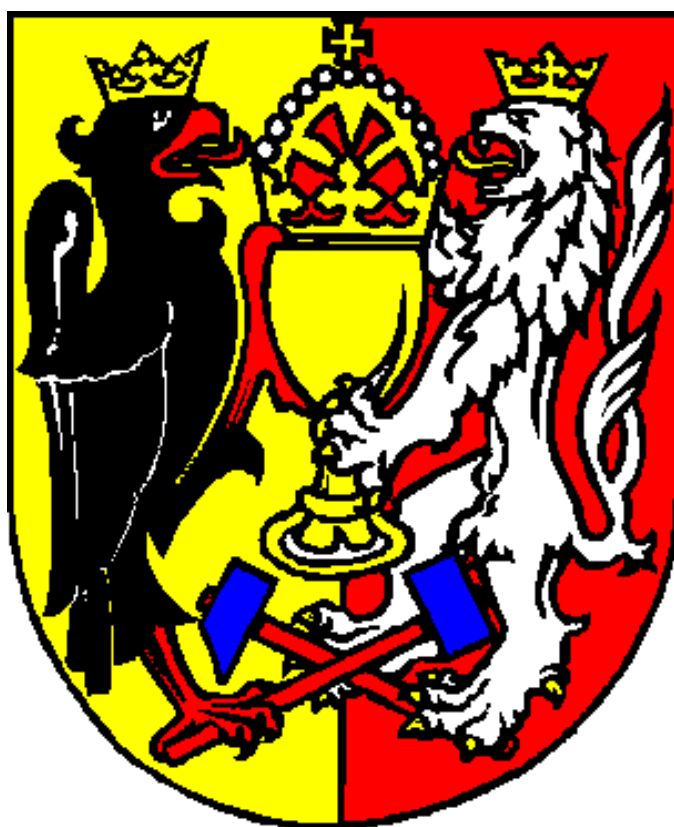

KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY

MĚSTA KUTNÁ HORA NA LÉTA 2022 - 2027

Úvod	4
1. Globální cíl, strategické cíle a základní principy politiky	10
prevence kriminality v České republice na léta 2022 - 2027	10
1.1 Globální cíl:	10
1.2 Strategické cíle:	14
2. Kriminalita její zdroje a formy	19
3. Koncepce prevence kriminality na období 2022-2027	21
3.1. Systém prevence kriminality v ČR.....	22
3.2. Pracovní skupina pro prevenci kriminality Města Kutná Hora	24
3.3. Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora pro rok 2022-2027	25
3.3.1. Koncepce prevence kriminality a její cíle.....	27
3.3.2. Cílové skupiny	29
3.3.3. Kroky vedoucí k naplnění cílů koncepce	29
4. Bezpečnostní analýza	38
4.1. Trestná činnost ve Městě Kutná Hora	48
4.2. Problémové lokality	52
5. Analýza kriminality Města Kutná Hora	54
6. Sociálně-demografická analýza	55
6.1. Ukazatel nezaměstnanosti.....	59
6.2. Vyplácení sociálních dávek	62
6.3. Institucionální analýza	63
7. Komentáře k bezpečnostní analýze	67
7.1. Sociálně patologické jevy a eliminace rizika	67
7.2. Identifikace subjektů podílejících se na koncepci a jejich odpovědnost za realizaci plánu	69
7.3. Finanční zajištění navrhovaných opatření plánu koncepce	73
Závěr	75
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	77

INTERNETOVÉ ZDROJE	78
POUŽITÉ ZKRATKY	78
SEZNAM TABULEK	80
SEZNAM GRAFŮ	80

Úvod

Průvodním jevem náhlých společenských změn je oslabení identity státních institucí, rozkolísání právního systému, snížení právní disciplíny občanů a vyšší tolerance veřejnosti k přestupování zákonů. Důsledkem této situace je mimo jiné i enormní zvýšení počtu spáchaných trestných činů a obavy veřejnosti z kriminality.

Řešení takové situace je možné jen za předpokladu zkvalitňování kriminální bezpečnostní politiky¹ a jejích subsystémů-politiky trestní a preventivní.

Trestní politika představuje defenzivní strategii kontroly kriminality. Je orientovaná na minulost na konkrétní události, trestné činy, které se již staly. Trestní systém má též mimořádný preventivní význam, ať již ve smyslu generální prevence /odstrašení/, nebo svými tendencemi k alternativním trestům, jejichž smyslem je dekriminlizace pachatelů /zejména mladistvých a prvopachatelů trestných činů/ a odklon od další kriminální dráhy.

Preventivní politika směřuje do budoucnosti. Představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, jež spoléhá především na nerepresivní prostředky – na omezování motivů a příležitostí páčání trestné činnosti.

Subjekty trestní politiky jsou především orgány činné v trestním řízení /systém trestní justice-policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňství/. Okruh subjektů preventivní politiky je mnohem širší. Kromě uvedených orgánů, které tu navíc nehrají hlavní roli, v ní působí i další instituce, např. orgány státní správy, samosprávy, podnikatelské subjekty, zájmová sdružení občanů, církve a zejména občané samotní.

Účast široké společnosti na prevenci kriminality ovšem platí jen v souvislosti s tzv. kriminalitou tradiční, v řeči trestní statistiky s „kriminalitou obecnou“ zejména majetkovou, násilnou a mravnostní. Jinak je tomu u organizovaného zločinu,

¹ pozn. Bezpečnostní politika se zabývá i mnoha dalšími bezpečnostními riziky, kromě kriminality např. nelegální migrací, problematikou drog a extremismem

hospodářské a ekonomické kriminality, kriminality právnických osob a terorismu. Prevence těchto druhů kriminality je záležitostí expertů-kriminalistů, revizních a kontrolních orgánů, bankovního dozoru. Účast veřejnosti tu není možná, ba ani žádoucí.

Dramatickým nárůstem počtu spáchaných trestných činů a kvalitativní změny v oblasti kriminality po roce 1993 vyvolaly naléhavou společenskou diskusi o schopnosti státní správy a systému trestní justice tomuto vývoji čelit. Přitom bylo zřejmé, že vedle zkvalitnění represivních nástrojů trestní politiky je nutné přistoupit ke konstituování systému preventivní politiky, včetně vymezení hlavních subjektů prevence, zásad, cílů, priorit a podmínek jejich naplňování. Hlavním preventivním nástrojem boje proti narůstající kriminalitě ve společnosti se tak staly plány „Strategie prevence kriminality“.

První strategie prevence kriminality byla zpracována ministrem vnitra v roce 1996, a to jako čtyřletý strategický dokument. Do současné doby vlády ČR schválily k realizaci několik dalších strategií, které postupně obsáhly celou škálu opatření, aktivit a přístupů v oblasti prevence kriminality. Zejména v období od roku 1996 do roku 2004 se formovaly také další oblasti a subjekty, které s prevencí kriminality úzce souvisejí /vznikla např. Probační a mediační služba ČR, byly přijaty nové zákony související s problematikou prevence kriminality/.

V roce 2022 přijatá Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 /dále jen „Strategie“/, která formuluje vizi cílového stavu v prevenci kriminality. Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, mezi které patří mj. „klást důraz na preventivní programy, úzkou komunikaci s místními samosprávami a na vybalancování prvků prevence a represe tak, aby se efektivně eliminovaly příčiny vzniku sociálních střetů“, „komplexně řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách“, „usilovat o vysoký standard ochrany lidských práv“, „minimalizovat rizika recidivy po propuštění“, „posílit ochranu obětí trestné činnosti“, „podporovat zvýšení finanční gramotnosti“, „nesmlouvavý boj proti lichvě“, „rozvoj občanské společnosti a podpora nestátních neziskových organizací“. V oblasti kriminality vláda deklarovala, že považuje za „výhodnější zaměření na prevenci,

zejména v oblasti kriminality mladistvých. Při celkovém trendu poklesu kriminality, avšak v podmínkách nerovnoměrné úrovně bezpečnosti v různých regionech ČR, považuje vláda za významné koncentrovat preventivní aktivity v komplexních programech zejména do těchto regionů“. Mezi cíle vlády patří také „zapojování dobrovolníků do širšího spektra aktivit v bezpečnostní oblasti“.

Strategie v České republice na léta 2022 až 2027 navazuje na strategické dokumenty vlády ČR obecnější povahy, které se týkají jak vládní politiky obecně, tak problematiky bezpečnosti. Jsou to mj. Strategický rámec Česká republika 2030, Bezpečnostní strategie ČR, Strategie vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva ČR ad. Strategie rovněž zapadá do širšího komplexu trestní a sociální politiky státu, navazuje na již existující strategie a koncepce v oblastech souvisejících s problematikou prevence kriminality a kriminálně rizikového chování, ale zároveň také zdůrazňuje, že i do budoucna je třeba do těchto oblastí promítat preventivní přístupy a preventivní politiku stavět mezi priority.

Cíle a úkoly formulované touto Strategií dále vycházejí ze znalostí a zkušeností získaných každoročním vyhodnocováním realizovaných preventivních aktivit a úkolů, vycházejících zejména ze Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 (jejíž platnost byla usnesením vlády ČR č. 652 ze dne 15. června 2020 prodloužena do roku 2021, resp. do doby přijetí nové Strategie) a z vyhodnocení plnění cílů uvedené strategie, které tvoří součást podkladů pro tuto Strategii. Inspiruje se rovněž poznatky všech členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a dalších partnerů, zejména krajských a obecních samospráv a nestátních neziskových organizací. Zapomenout nelze ani na čerpání z výsledků výzkumných aktivit zaměřených na oblast prevence kriminality a trestní politiky. V neposlední řadě jsou do Strategie promítnuty i cíle a doporučení z relevantních mezinárodních dokumentů i četné zkušenosti získané formou mezinárodní spolupráce.

Strategie se vedle zajištění efektivního fungování systému prevence kriminality v ČR na všech úrovních zaměřuje zejména na kriminalitu obecnou, tj. kriminalitu, která lidi ohrožuje a obtěžuje nejvíce a často utváří jejich pocit vnímání bezpečnosti ve svém

okolí a názor na kriminalitu jako celek a na práci jednotlivých subjektů, které v této oblasti působí (zejména na práci Policie ČR, obecních policií, které jsou nejvíce vidět), byť v rámci ní nejsou páčány nutně ty nejvyšší škody. Strategie se tak nezaměřuje na specifické formy zejména nejzávažnější a organizované trestné činnosti, jako je terorismus, organizovaný zločin, hospodářská kriminalita, drogová kriminalita ad., které vyžadují specifické přístupy a velmi často jsou upraveny samostatnými dokumenty.

Strategie se zabývá rovněž prevencí kybernetické kriminality, primárně se zaměřuje na bezpečné chování v kyberprostoru, prevenci výše uvedené obecné kriminality páchané v kyberprostoru za využití prostředků informačních a komunikačních technologií a také problematikou sexuálního zneužívání a nátlaku a kybernásilí. Neřeší specifické problematiky zajištění kybernetické bezpečnosti či závažných narušení bezpečnosti prostřednictvím kyberútoků apod., které jsou opět řešeny samostatnými strategickými materiály v gesci jiných odpovědných subjektů. Dále se Strategie zaměřuje na obecné přístupy k obětem a pachatelům trestné činnosti, se zvláštním zaměřením na děti. Zvláštní pozornost věnuje rovněž komplexnímu přístupu k zajištění bezpečnosti v rizikových lokalitách a obyvatelům, kteří v nich žijí.

Strategie se nevěnuje oblastem, které sice s prevencí kriminality úzce souvisejí, ale jsou upraveny samostatnými vládními strategiemi a koncepcemi, případně se jimi tato Strategie zabývá pouze ze svého užšího pohledu. Strategie neřeší ani specifické oblasti týkající se cizinců, jejich integrace, nelegální migrace apod., které jsou řešeny opět samostatnými materiály na úrovni vlády ČR či Ministerstva vnitra. Na cizince se zaměřuje pouze z pohledu bezpečnosti v rizikových lokalitách (sociálně vyloučené lokality, průmyslové zóny a jejich okolí se zvýšeným zaměstnáváním cizinců) a z pohledu práce Policie ČR ve vztahu k menšinám, ke kterým v tomto kontextu PČR řadí i cizince.

V kontextu této Strategie se pak kriminalitou rozumí nejen trestná činnost, ale i činnost přestupková, zejména přestupky proti majetku, veřejnému pořádku, občanskému soužití, proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě. Cíle a opatření Strategie pak mohou být zaměřena nejen na prevenci samotné kriminality, ale v širším měřítku i

jednání/chování/prostředí, které je kriminálně rizikové, tj. nedosahuje ještě intenzity trestního či přestupkového jednání, ale je jinak protiprávní či rizikové z pohledu kriminogenních faktorů.

Důležitými ukazateli o stavu kriminality jsou pak nejen oficiální statistiky policie či justice, které evidují registrovanou kriminalitu, ale i další zdroje informací o kriminalitě, jako jsou výsledky sociologických průzkumů či vědeckých výzkumů (včetně studia spisů, odborných evaluací preventivních aktivit, řízených rozhovorů, viktimologických studií ad.) či také průzkumy pocitu bezpečí. Ty mohou odhalovat latentní kriminalitu a další problémy. Strategie obsahuje stručný popis aktuální situace a problémů, zejména však vymezuje cíle, na které je třeba se ve vymezeném období zaměřit, a to na úrovni globálního cíle a cílů strategických (prioritních oblastí) a specifických (k naplnění strategických cílů).

Součástí Strategie jsou v podobě příloh také bližší popis aktuální situace a východisek a tabulky logického rámce, tzv. implementační karty, ve kterých každý strategický cíl má vlastní kartu s uvedením specifických cílů, indikátorů a výchozích a cílových hodnot pro tyto indikátory, seznamem opatření k naplňování specifických cílů a popisem těchto opatření včetně kritérií splnění daných opatření a s harmonogramem realizace opatření, jejich gestorů a spolugestorů a zdrojem financování (s uvedením případných nároků na navýšení rozpočtu). Tato tabulka tak tvoří implementační (akční) plán naplňování Strategie. Strategie rovněž obsahuje mechanismus kontroly naplňování cílů a opatření včetně pravidelného vyhodnocování realizace Strategie. To také umožní, pokud se změní bezpečnostní situace a trendy v oblasti kriminality, podmínky pro plnění opatření apod., pružně reagovat a nastavené cíle a opatření pravidelně aktualizovat.

Realizace Strategie musí být doprovázena také dostatečným finančním zabezpečením, a to jak z úrovně jednotlivých resortů a spolupracujících subjektů (např. samospráv) k plnění uložených/doporučených (v případě samospráv) opatření, tak na úrovni podpory systému prevence kriminality. K tomu pak zavazuje i samotné usnesení vlády, jímž je Strategie přijímána

S ohledem na předmět materiálu – prevence kriminality - je dominantním resortem odpovědným za koordinaci politiky státu v uvedené oblasti Ministerstvo vnitra. Další resorty – členové Republikového výboru – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti a částečně Ministerstvo zdravotnictví plní úkoly související se sociální oblastí, s problematikou zaměstnávání, vzdělávání a institucionální péče o děti a mladistvé a programy Probační a mediační služby ČR. Podrobněji své strategie či programy v oblasti prevence zpracovávají jednotlivá ministerstva /konkrétně ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zdravotnictví, obrany, spravedlnosti, vnitra/ v samostatných vnitroresortních materiálech.

1. Globální cíl, strategické cíle a základní principy politiky prevence kriminality v České republice na léta 2022 - 2027

1.1 Globální cíl:

Česká republika se řadí mezi moderní demokratické země, které v zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku podporují preventivní přístupy, k čemuž vytváří vhodné systémové, organizační i finanční předpoklady.

Prevence kriminality zahrnuje veškerá opatření ke snižování rizika výskytu trestných činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost, včetně strachu z kriminality. Prevence kriminality se snaží působit na různorodé příčiny kriminality. Prosazování práva a trestní sankce jsou v této souvislosti ponechávány stranou, navzdory jejich potenciálně preventivním účinkům².

Je prokázáno, že dobře naplánované strategie prevence kriminality nejenže předcházejí trestné činnosti a viktimizaci, ale podporují bezpečnost společnosti a přispívají k udržitelnému rozvoji států. Zlepšují kvalitu života a přinášejí dlouhodobé výhody ve smyslu snižování nákladů spojených se systémem trestní justice i dalších společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti³.

Česká republika má již v současné době stabilní rozvinutý systém prevence kriminality⁴, který plně odpovídá doporučením mezinárodních orgánů zabývajících se prevencí kriminality⁵. Na systému se podílí řada partnerů ze státní správy, krajské i obecní samosprávy, neziskových organizací ad. Prevence kriminality je plánována ve zpravidla 4–5ti letých cyklech prostřednictvím vládou schvalované Strategie prevence kriminality. Globální cíl pak v tomto ohledu deklaruje závazek, že Česká republika bude i v následujícím období tento systém udržovat a posilovat, k zajišťování bezpečí zlepšování kvality života jak jednotlivců, tak i skupin obyvatel a celých komunit bude

² 12. Kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justici, Salvador, Brazílie, 12. – 19. dubna 2010.

³ Směrnice pro prevenci kriminality, rezoluce Hospodářské a sociální rady OSN, č. 2002/13.

⁴ Jeho bližší popis viz dále v samostatné pasáži věnované systému prevence kriminality v ČR.

⁵ Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici, Evropská síť prevence kriminality (EUCPN).

podporovat preventivní přístupy, a to vše v souladu s principy moderního demokratického státu. Tyto přístupy budou eticky přijatelné (mj. stavící na ochraně lidských práv a podpoře zvláště zranitelných skupin obyvatel, přiměřené svému účelu a povaze, v souladu s právním řádem a etickými kodexy) a postavené na důkazech (doložené např. osvědčenou praxí, evaluacemi, vědeckým výzkumem; připouští se ale zároveň i inovace postavené na zdůvodněných předpokladech a východiscích).

Rozvinutý systém a plánování prevence kriminality mimo dalších faktorů přispívají k tomu, že Česká republika je zemí, která dlouhodobě patří dle Globálního indexu míry (GPI) k nejbezpečnějším zemím na světě⁶, ve které dlouhodobě klesá kriminalita a dosahuje nejnižších hodnot v moderní historii. Také se ČR daří aktivně reagovat na nově vznikající trendy a řešit je v jejich relativních počátcích.

Za období předchozí Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020 (oproti výchozímu stavu za rok 2015) došlo k poklesu z 247 628 na 165 525 trestných činů, což je pokles o 82 103 trestných činů (-33,2 %). Nárůst (mírný) byl zaznamenán pouze v roce 2019, a to +6 816 t. č., tj. +3,5 %. Objasněnost se oproti předchozímu období zvýšila, kolísala mezi 46,6–48,2 %, (ø 47 %).

Pokles se týká i majetkové trestné činnosti, která představuje největší podíl mezi veškerou trestnou činností (více než 50 %). Mezi lety 2016–2020 došlo k celkovému poklesu o 35 966 trestných činů (-30,5 %).

Počet stíhaných osob ve sledovaném období kopíroval počty trestných činů. Za celé období klesl počet stíhaných osob o 26 478 (-26 %) na 75 405. Nárůst byl zaznamenán opět pouze v roce 2019 (+1 219, +1,4 %).

Počty stíhaných opakovaně trestaných osob klesly o 22 945 (-43,3 %) na 30 070, výjimkou byl rok 2019 s mírným nárůstem (+137, +3,3 %). Ze všech stíhaných osob jich bylo v roce 2020 stíháno 39,9 %, zatímco ještě v roce 2016 to bylo 46,3 %. Vedle

⁶ V roce 2020 se ČR umístila na 9. místě na světě, viz <https://www.visionofhumanity.org/maps/#/>.

dlouhodobého trendu poklesu celkové i majetkové kriminality ale můžeme sledovat i některé negativní jevy ve vývoji kriminality.

Z hlediska dlouhodobého vývoje pokračuje trend, kdy se páchaní kriminality stále více přesouvá do kyberprostoru. Kybernetická kriminalita tak roste každým rokem, výjimkou byl jen rok 2020. Za sledované období stoupla o 3 050 skutků (+60,7 %) na 8 073 skutků. Nejčastěji byly tímto způsobem spáchány podvody mezi soukromými osobami, poškození a zneužití záznamu na nosiči informací, úvěrové podvody a nezanedbatelnou měrou též ostatní mravnostní trestné činy.

S výše uvedeným souvisí i skutečnost, že ve sledovaném období rostla mravnostní kriminalita (vyjma roku 2020). Mezi lety 2016–2019 došlo k celkovému nárůstu o 477 skutků (+21,1 %) z 2 256 na 2 733 skutků. Velkou roli na celkovém nárůstu má nárůst tohoto jevu v kyberprostoru.

Zároveň je u výše uvedených druhů kriminality odhadován mimořádně vysoký podíl tzv. latentní (skryté) kriminality, a to až 90 %.

Počty stíhaných osob – dětí do 18 let ve sledovaném období po předchozím poklesu začaly stoupat, od roku 2016 do 2019 o 867 (+25,4 %) až na 4 279. Největší nárůst byl v roce 2016 (+623, +18,3 %). V roce 2020 pak klesl na 3 689. Mládež je velmi aktivní v kyberprostoru, kde vykazuje vysokou mírou důvěřivosti v on-line prostředí, bez uvědomění si souvisejících rizik.

Těmto negativním jevům je třeba se intenzivně věnovat, na což reaguje i tato Strategie (mj. se problematiky prevence kyberkriminality a kriminalita páchaná dětmi a na dětech staly oproti předchozí strategii zcela samostatnými prioritami/strategickými cíli s komplexním souborem specifických cílů a opatření).

I v oblasti kriminality a její prevence měl a i nadále má velký dopad pandemie nemoci covid-19 včetně navazujících epidemiologických opatření. Omezení pohybu obyvatel, jejich aktivit, cestování atd. měly na jednu stranu pozitivní dopad na snížení

kriminality takřka ve všech oblastech (majetková, násilná, aj.). Na druhou stranu je hlášeno zvýšené množství podnětů (zejména na asistenční a krizové linky) k domácímu násilí, lidé – a zvláště zranitelné osoby (děti, senioři) – tráví více času s kyberprostoru včetně všech rizik s tím spojených (včetně mravnostních deliktů, sexuálního nátlaku a zneužívání), objevují se i nové formy specifické trestné činnosti jako podvody se zdravotnickým materiálem, padělání různých průkazů a potvrzení (o očkování, prodělání nemoci, negativních testech). Nařízená opatření a omezení mají dopady na psychiku lidí. Mezi nejzranitelnější pak patří děti, kterým byla omezena i školní docházka.

Státy včetně ČR sice nabízely četné programy pomoci postiženým lidem a firmám, což ale nemohlo zajistit kompenzace všem a v plné výši a navíc tato podpora znamená velké zadlužení státu a dalších veřejných rozpočtů na spoustu let dopředu (což se navíc kumuluje i s velkými výpadky příjmů ve veřejných rozpočtech). Na to budou muset veřejné rozpočty reagovat v následujících letech, což se může promítnout i do zaměstnanosti, zadluženosti, ohrožení chudobou celých skupin obyvatel. To by mohlo pak naopak vést ke zvýšení kriminality⁷.

Pandemie a související opatření pak přinesly celou řadu problémů i do samotné realizace preventivních aktivit. Velmi výrazně byl omezen kontakt mezi lidmi, což znemožnilo mj. realizaci projektů a aktivit zaměřených na zvláště zranitelné skupiny, jako jsou senioři či děti. Distanční výuka ve školách takřka zastavila realizaci školské primární prevence. Nemohla se konat nejrůznější školení, semináře, konference ke sdílení dobré praxe. Realizátoři se postupně sice naučili využívat možností digitálních technologií, ale i přes velký přínos těchto technologií, takto nelze vždy plně nahradit osobní kontakt a navíc jsou s využíváním těchto technologií spojena nová rizika.

Na druhou stranu, Pandemie přinesla i celou řadu výzev, jak se naučit pracovat jinak (někdy i efektivněji), jak rozšířit portfolio preventivních aktivit a jejich forem a když se z ní dobře poučíme, můžeme z toho všeho vyjít zase o něco silnější a lépe připravení i na boj s kriminalitou a její prevencí. Strategie neobsahuje speciální cíle a opatření

⁷ Koncepce rozvoje Policie ČR do roku 2027 schválená usnesením vlády ČR č. 262 ze dne 8. března 2021.

zaměřené na pandemii nemoci covid-19. Specifické druhy kriminality, které se během pandemie ukázaly jako velká hrozba, i nejvíce ohrožené skupiny obyvatel, jsou touto

Strategií, jejími specifickými cíli a opatřeními pokryty, stejně jako potřeba vzájemné spolupráce a inovací, potřeba analyzovat změny ve společnosti a vývojové trendy a reagovat na ně. Tyto obecné cíle Strategie, opatření a zásady ve své provázanosti a komplexnosti zaručují, že budeme umět reagovat i na nové situace, jako je pandemie nemoci covid-19.

1.2 Strategické cíle:

Tato Strategie České republiky na léta 2022 – 2027 navazuje na dosavadní úspěchy a dobrou praxi vybudované v předchozích letech a zároveň si klade za cíl dle získaných zkušeností a nových poznatků (z činnosti subjektů zapojených do řešení prevence kriminality, z mezinárodních zkušeností, vědeckých poznatků ad.) prevenci kriminality v ČR nadále rozvíjet, posilovat spolupráci, kompetence a kapacity dotčených subjektů, rozšiřovat pomoc obětem trestných činů, zvyšovat efektivitu přijímaných preventivních opatření a reagovat na nové hrozby a trendy, které se v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku objevují.

Strategické cíle dále vycházejí z prioritních oblastí schválených pro tento účel Republikovým výborem pro prevenci kriminality. Těmito oblastmi jsou:

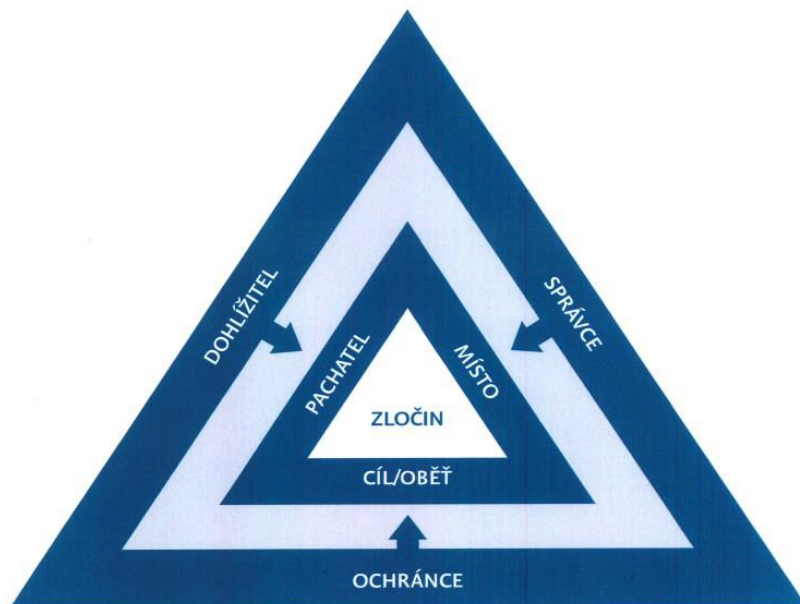
- A.** Podpora a rozvoj systému prevence kriminality v ČR,
- B.** Pomoc obětem trestných činů a jejich podpora,
- C.** Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy,
- D.** Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce Policie ČR ve vztahu k menšinám,
- E.** Situační prevence kriminality a nové přístupy,
- F.** Kriminalita páchaná dětmi a na dětech,
- G.** Prevence kybernetické kriminality.

Česká republika:

- A. Rozvíjí systém prevence kriminality a finančně podporuje aktivity prevence kriminality, staví na přístupu založeném na důkazech a empirických poznatcích, posiluje spolupráci (včetně mezinárodní), kapacity a kompetence relevantních subjektů.*
- B. Poskytuje pomoc a podporu obětem trestné (i přestupkové) činnosti, s důrazem napomoc zvláště zranitelným obětem a boj proti násilí, realizuje výzkumy zaměřené na chování a potřeby obětí a činí opatření ke snižování latence a sekundární viktimizace obětí.*
- C. Se zaměřuje na boj proti recidivě, na včasnou a koordinovanou resocializaci pachatelů a podporuje práci s násilnou osobou.*
- D. Uplatňuje komplexní a koordinovaný přístup k řešení kriminality v rizikových lokalitách založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, přičemž se zaměřuje nejen na projevy, ale i příčiny problémů. Zohledňuje přitom specifické potřeby a problémy menšinových skupin žijících v těchto lokalitách.*
- E. Rozvíjí a podporuje situační prevenci kriminality, posiluje odolnost míst proti trestné činnosti, zvyšuje povědomí veřejnosti o možnostech ochrany a přitom podporuje a implementuje nové přístupy a technologie.*
- F. Sleduje vývoj kriminality páchané dětmi a na dětech a včasně reaguje vhodnými opatřeními, zvyšuje ochranu dětí před násilím a dalšími kriminálně rizikovými jevy, včas identifikuje ohrožené děti a realizuje potřebné intervence a rozvíjí funkční systém pátrání po pohřešovaných dětech.*

G. Aktivně, systémově a koordinovaně posiluje prevenci kybernetické kriminality a rizikového chování v kyberprostoru a poskytuje pomoc a podporu obětem v kyberprostoru.

Existuje řada kriminologických teorií o tom, co je příčinou kriminality a na co je tedy třeba se při její prevenci zaměřit. Jednu z takových teorií přináší i environmentální kriminologie, která se zaměřuje na bezprostřední situační příčiny všech souvislostí trestné činnosti. Podle tzv. teorie rutinních činností (Lawrence Cohen, Marcus Felson) dochází k tzv. predátorskému činu (*zločin*) v okamžiku, kdy se pravděpodobný *pachatel* a vhodný *cíl/oběť* ocitnou ve stejné době na stejném *místě* za absence účinného *ochránce*. Výstupem této teorie je trojúhelník analýzy kriminality, jehož tři strany představují pachatele, místo a *cíl/oběť*. K původnímu „vnitřnímu“ trojúhelníku je pak přidán ještě „vnější“ trojúhelník kontrolních prvků – ochránce oběti, dohlížitel pachatele a správce místa⁸ (pozn. přeneseno do terminologie Strategie, těmito ochránci jsou nejrůznější subjekty, které se na prevenci kriminality podílejí a jejichž činnosti se tato Strategie věnuje). Toto jsou tak hlavní prvky, na které je třeba se zaměřit jak při plánování konkrétních preventivních projektů a opatření, tak i v rámci strategického plánování. Tuto teorii pak Strategie do svého členění a obsahu reflektuje.

Zdroj: R. V. Clarke, J. E. Eck (2010): Analýza kriminality v 60 krocích

⁸ R. V. Clarke, J. E. Eck (2010): Analýza kriminality v 60 krocích.

Strategické cíle dále vycházejí z **priorit schválených** pro tento účel **Republikovým výborem pro prevenci kriminality**. Zaměřují se na nejdůležitější pilíře (strany trojúhelníku) v oblasti prevence kriminality a reflektují, že i kriminalita je jev, který se neustále vyvíjí, čemuž je třeba se přizpůsobit.

Tyto Strategické a navazující specifické cíle jsou také v souladu s aktuálními **prioritami prevence kriminality na mezinárodní úrovni**. XIII. Kongres OSN pro prevenci kriminality a trestní justici, který se konal ve dnech 12. – 19. dubna 2015 v Dauhá v Kataru, přijal Deklaraci z Dauhá, ze které vyplývají pro členské státy mj. následující priority (vybráno s ohledem na zaměření této Strategie):

- usilovat o zavedení efektivních opatření pro ochranu a podporu obětí a svědků nejrůznějších trestných činů;
- usilovat o posílení rozvoje a užití prostředků a metod ke zvýšení kvality statistických informací za účelem zvýšení efektivnosti prevence kriminality na národní, regionální a mezinárodní úrovni;
- usilovat o eliminaci všech forem diskriminace včetně rasismu, xenofobie, náboženské netolerance, mj. prostřednictvím osvěty, vzdělávacích aktivit;
- usilovat o vytváření bezpečného a pozitivního prostředí ve školách prostřednictvím ochrany dětí před všemi formami násilí, šikany a sexuálního zneužívání;
- podporovat aktivní zapojení celé společnosti včetně občanské společnosti, soukromého sektoru a médií do rozvoje a realizace strategií prevence kriminality, a to za účelem povzbuzení důvěry veřejnosti v trestně právní systém;
- hledat možnosti, jak využít tradičních i nových informačních a komunikačních technologií pro rozvoj a posílení strategií a programů prevence kriminality a trestní justice;

- prosazovat opatření k povzbuzení veřejnosti, zejména obětí, oznamovat spáchání trestného činu a realizovat a rozvíjet opatření pro ochranu svědků a informátorů atd.

2. Kriminalita její zdroje a formy

Zhruba do poloviny tohoto století zločinnost představovala většinou relativně okrajový společenský problém. Bylo v podstatě na něj nahlíženo jako na funkci chudoby a jejich doprovázejících jevů. Pachatelé pocházeli především z nižších, nepriviligovaných a diskriminovaných společenských vrstev a trestné činy byly velice často motivovány snahou o přežití a zachování vlastní existence. Druhou méně početnou skupinou pachatelů pak byly osoby s geneticky či vývojově narušenou abnormální psychikou, s vrozenými dispozicemi k různým formám deviantního chování. Osoby z jiných sociálních vrstev byly mezi pachateli spíše raritou. Kupříkladu tzv. kriminalitu bílých límečků, páchanou převážně individuálně, čekal ještě poměrně dlouhý vývoj, než se transformovala v soudobou kriminalitu právnických osob, zhusta se prolínající s mezinárodním organizovaným zločinem.

Od poloviny tohoto století se však začal charakter kriminality, doprovázející náhlou a nečekanou expanzi, velice dynamicky a kvalitativně měnit. Zločinnost se v důsledku toho stávala z dosud okrajové společenské otázky, alespoň ve většině vyspělých států, jedním z ústředních sociálních problémů. V souvislosti s tím se objevil zcela nový samostatný sociálně patologický fenomén- strach veřejnosti z kriminality spojený se ztrátou pocitu bezpečí. Tento fenomén nejen záporně poznamenává kvalitu života, ale negativně ovlivňuje i společenský a hospodářský rozvoj. Někdy a někde má tento fenomén dokonce ještě škodlivější účinky než zločinnost sama.

Expanze kriminality měla své příčiny, které především spočívaly, v prudké dynamice globálních společenských změn a v anomii, která byla jejím důsledkem. Revoluce v technologii a mezinárodní propojení ekonomiky umožnily masovou výrobu a spotřebu. Urychlily se i procesy urbanizace. Nastal rozmach v terciální sféře. Poválečná konjunktura ve vyspělé části světa umožnila vznik tzv. společnosti blahobytu a sociálního státu. Nezaměstnanost byla nízká, životní úroveň obyvatelstva se výrazně zvýšila. Důraz na individuální svobodu posiloval individualistické postoje i všeobecné emancipační hnutí. Emancipace žen, emancipace dětí od rodičů a jiné vnější vlivy prohloubily krizi tradiční formy rodiny a výrazně oslabily dozor rodičů nad dětmi, jakož

i vzájemné emociální vazby v rodině. Nastal pozvolný rozpad stávajících hodnotových systémů a následující ochabnutí závaznosti z nich vycházejících norem a vzorců chování. Zároveň s tím nastupoval relativismus, ústící až v nihilismus. Ideové a morální vakuum přinášelo ztrátu obvyklých významů a smyslů, jakož i stávajících jistot. Nastává také krize autorit. Lidé si začali mnohem více uvědomovat stále více hrozící globální rizika. Bezpečí a jistoty počaly být hledány ve spotřebě a později v /hédonistických/ požitcích a prožitcích. Vysoce jsou proto oceňovány úspěch, bohatství a výkonnost. Těch je však dosahováno pouze tím, že člověk uspěje v nemilosrdné konkurenční soutěži. Za prioritu je proto považováno prosadit se v této soutěži, za méně relevantní jsou pokládány způsoby, kterými se dosahuje žádoucí sociální pozice a prestiže a tím i vlivu a moci.

Individualistické postoje nabývají za těchto okolností krajních poloh, povědomí sociální občanské odpovědnosti, kooperace a solidarity se oslabuje, rozpadají se tradiční sociální a interpersonální vztahy. Laťka žádoucího životního standardu je sugestivním působením všudy přítomné reklamy posuzována stále výše. Tomu odpovídající ambice a aspirace a často imputované umělé potřeby překračují u nemalé části populace její reálné možnosti, přičemž zároveň ubývá lidí schopných či ochotných odložit uspokojení svých potřeb. Fenomén relativní sociální deviace je stále zřetelnější. Odpovídající, horečnatý styl života vystavuje člověka nesčetným stresovým a konfliktním situacím a posiluje u jedněch sklony k agresi, u druhých vede alespoň k iluzornímu úniku od skutečnosti. Tento únik mnohdy končí ve zhoubné závislosti na droze, na alkoholu, hracích automatech, ap.

3. Koncepce prevence kriminality na období 2022-2027

Vize stavu prevence kriminality v České republice definuje tuto oblast tak, jak má vypadat a působit v dlouhodobém horizontu. Část vize bude naplňována prostřednictvím realizace této Strategie, další část prostřednictvím strategií následujících.

Prevence kriminality je standardní součástí práce všech relevantních subjektů. Cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejích příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů.

Základní rámec pro prevenci kriminality je odpovídajícím způsobem legislativně ukotven v právním řádu ČR.

Na strategické /národní, případně mezinárodní/ úrovni je prevence kriminality řízena vládou, respektive ministrem vnitra. Vláda přijímá každé 4 roky střednědobou strategii prevence kriminality, která vytyčuje strategické cíle pro další období, reaguje na aktuální trendy a vytváří pro všechny subjekty systému prevence kriminality věcný a finanční rámec na následující období. Za její přípravu a realizaci odpovídá ministr vnitra.

Ministerstvo vnitra koordinuje prevenci kriminality napříč resorty, Policií ČR a dalšími subjekty, a to jak přímo, tak prostřednictvím Republikového výboru. Těžiště práce v oblasti prevence kriminality se odehrává v obcích, na základních útvarech a územních odborech Policie ČR a jim odpovídajících úrovních ostatních institucí a subjektů veřejné správy /včetně justice/. Obce vykonávají prevenci kriminality jako součást svých kompetencí, a to v úzké spolupráci s občanskou společností, policií a institucemi veřejné správy. Do tohoto procesu je v odpovídající míře zapojen i komerční a soukromý sektor.

Vyšší správní úřady a vyšší samosprávné celky mají v prevenci kriminality jim odpovídající koordinační a podpůrnou roli.

Ministerstvo vnitra, Policie ČR, vyšší samosprávné celky, obce a další dotčené instituce veřejné správy mají pro výkon a zajištění prevence kriminality v odpovídajícím rozsahu vytvořeny personální a institucionální kapacity, včetně odpovídajícího finančního zajištění a legislativního prostředí.

Prevence kriminality je z národní úrovně podporována odpovídajícím dotačním systémem. Jeho správu provádí Ministerstvo vnitra, respektive Republikový výbor, vláda ČR uvolňuje každoročně potřebné finanční prostředky, které současně odpovídají možnostem státního rozpočtu.

Všechna dotčená ministerstva, případně další subjekty, odpovídajícím způsobem finančně a personálně zajišťují specifické oblasti, činnosti a programy, které s prevencí kriminality souvisejí – Probační a mediační služba ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí - služby sociální prevence a sociálně-právní ochrana dětí, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky - drogy, Ministerstvo spravedlnosti - vězeňství.

Všechny aktivity a projekty prevence kriminality jsou posuzovány z hlediska jejich dopadů na kriminalitu. Česká republika je aktivně zapojena do spolupráce v oblasti prevence kriminality na mezinárodní úrovni, a to zejména v rámci EU a OSN. Vláda ČR, respektive Ministerstvo vnitra, aktivně pracuje také v přeshraniční spolupráci se všemi zeměmi, se kterými má ČR společnou hranici, a to jak bilaterálně, tak multilaterálně.

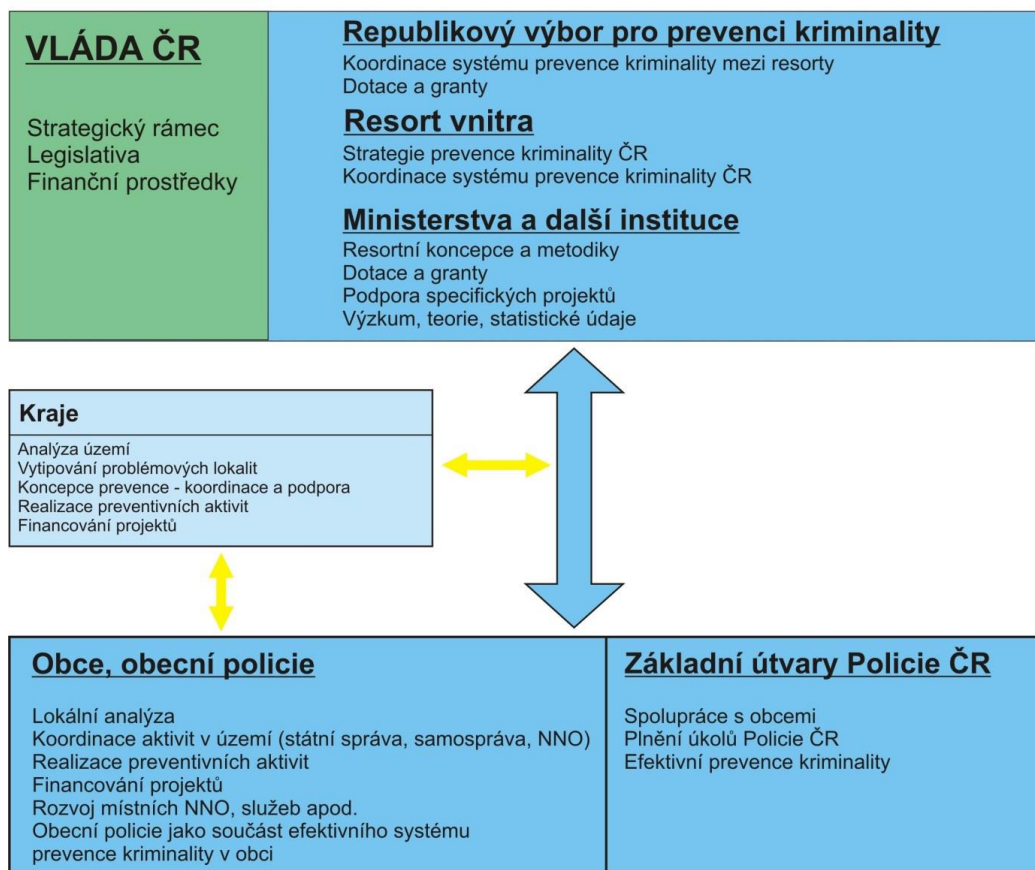
3.1. Systém prevence kriminality v ČR

Systém prevence kriminality ČR v letech 2022 – 2027 je založen na třech úrovních:

- Republikové a resortní
- Krajské
- Lokální

Celý systém prevence kriminality a roli jednotlivých subjektů v něm znázorňuje následující schéma:

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

Republiková a resortní úroveň.

Cílem je zajistit jednotný výkon státní politiky v oblasti prevence kriminality na celém území České republiky, možnost analyzovat a řešit problémy, které přesahují kompetence jednotlivých resortů státní správy i orgánů územní veřejné správy a realizovat systémový přístup k řešení problémů. Jedná se o aktivity ovlivňující míru trestné činnosti, pocit bezpečí, sociální integraci, prevenci kriminality a prevenci sociálně patologických jevů. Nedílnou součástí národní úrovně jsou resortní programy prevence kriminality vytvořené členy RVPPK. Rozhodnutí o realizaci a finanční podpoře je v kompetenci RVPPK, aktivity jsou financovány ze státních prostředků

vyčleněných vládou ČR na oblast prevence kriminality, z prostředků jednotlivých resortů a z prostředků plynoucích do ČR z fondů Evropské unie.

Obsahem jsou následující aktivity:

- vzdělávání odborníků pracujících v oblasti prevence kriminality, prevence sociálně patologických jevů a v bezpečnostní problematice,
- celorepublikové preventivní projekty,
- výzkumy, studie, evaluace,
- mediální kampaně, informování občanů.

Krajská úroveň

Cílem je zvýšit odpovědnost krajů za bezpečnost občanů a posílit jejich roli v této oblasti. Nástrojem jsou Krajské programy prevence kriminality /dále jen „Krajské programy“, které mohou být realizovány na území celého kraje, jeho části nebo na území obce /MČ/. Kraj v samostatné působnosti rozhoduje o realizaci konkrétních preventivních opatření na svém území a v obcích do 25 tisíc obyvatel. Do rozpočtu obdrží kraj od státu účelově vázané finanční prostředky na realizaci Krajského programu prevence kriminality.

Lokální

Cílem je snížení trestné činnosti, zvýšení pocitu bezpečí občanů ve městech, vytvoření stabilního systému prevence kriminality na místní úrovni, kterou zabezpečuje Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s kraji. Pokud města nevstoupí do městské úrovně, budou zařazena do krajské úrovně.

3.2. Pracovní skupina pro prevenci kriminality Města Kutná Hora

Pro tvorbu střednědobého plánu byla stanovena pracovní skupina pro prevenci kriminality. Pracovní skupina pro prevenci kriminality byla složena ze zástupců institucí

veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Vedoucí pracovní skupiny je manažer prevence kriminality Města Kutná Hora. Dalšími členy pracovní skupiny jsou např. zástupci OO PČR Kutná Hora, zástupce OSPOD, zástupce PMS, zástupci Charity, zástupci základních škol, zástupci občanských spolků a zástupci z řad občanů tzv. vyloučených lokalit zastoupení pracovníkem asistenta prevence kriminality. Podkladovým materiálem pro tvorbu Konceptce prevence kriminality a preventivních programů je Bezpečnostní analýza Města Kutná Hora, Integrovaný plán rozvoje Města Kutná Hora. Tento analytický materiál je zároveň strategickým v oblasti prevence kriminality pro Město Kutná Hora na období 2022 – 2027.

Členové pracovní skupiny mají bohaté zkušenosti s koncepční činností v oblastech:

- prevence kriminality,
- plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování,
- školství, mládeže a tělovýchovy – zejména koordinace primární prevence sociálně nežádoucích jevů,
- drogové politiky,
- sociálně – právní ochrany dětí,
- sociální prevence,
- integrace romské komunity,
- bezpečnostní situace ve městě.

3.3. Konceptce prevence kriminality Města Kutná Hora pro rok 2022-2027

Konceptce prevence kriminality pro rok 2022 – 2027 je zaměřena na koncentraci obyvatelstva ve Městě Kutná Hora. Vyšší koncentrace obyvatel ve městě s sebou přináší větší počet příležitostí pro páchaní trestných činů, velké množství obětí, kumulaci sociálně patologických jevů a kriminality a tedy i vyšší obavy z kriminality mezi občany. Zkušenosti praktické realizace preventivních programů ukázaly, že na tato rizika mohou samosprávy a spolupracující subjekty vhodněji reagovat tam, kde je

vytvořena dostatečná infrastruktura organizací směřující do oblasti prevence kriminality, včetně silné a funkční městské policie a Policie ČR. Strategie prevence kriminality na léta 2022 – 2027 reaguje na výše uvedené skutečnosti tím, že do systému předkládá prostřednictvím místně příslušného krajského úřadu žádosti o dotace v oblasti prevence kriminality na realizaci Programu prevence kriminality obce a zařazuje každoročně projekty na snižování a prevenci kriminality ve Městě Kutná Hora, které jsou zaměřeny na koncepční řešení bezpečnostní situace a místních problémů spojených s trestnou činností a přestupky.

Podstatným předpokladem fungování prevence kriminality je učinit z ní jeden z pozitivně vnímaných a prioritních zájmů společnosti. Tím se zároveň otevře možnost pro případné zapojení co nejširšího okruhu občanů do nejrůznějších preventivních aktivit. Jde tedy o to, aby v názorech a postojích občanů představovala prevence kriminality žádoucí aktivitu, která má dostatečně konkrétní obsah, a kterou mohou sami svým jednáním významně pozitivně ovlivnit a podporovat.

Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora na léta 2022 – 2027 je zpracován v souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2022 – 2027 a s Komunitním plánem Města Kutná Hora a to tak, aby plán obsahoval přehled základních faktorů ovlivňujících rozvoj kriminality a byl kompatibilní s programy prevence kriminality jiných obcí v rámci celého ČR.

Hlavním úkolem Města Kutná Hora je na základě tohoto dokumentu realizovat preventivní politiku v rámci svého území, koordinovat a zabezpečovat prevenci kriminality, zajišťovat finanční podporu aktivitám v rámci prevence kriminality a tento dokument považovat za „otevřený“ ve smyslu vzniku potřeby aktualizovat a reagovat na případné zvýšení koncentrace rizikového chování či trestné činnosti na území obce.

Předkládaná Koncepce prevence kriminality pro rok 2022 – 2027 zahrnuje:

- Priority Města Kutná Hora v oblasti prevence kriminality.
- Hlavní problémy a cíle – obecné, střednědobé a dlouhodobé.

- Dílčí problémy a cíle – konkrétní, krátkodobé, podporující splnění hlavních problémů, cílů a priorit.

Tři úrovně preventivních opatření:

- primární prevence – zaměřuje se na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti,
- sekundární prevence – zaměřuje se na konkrétní rizikové jedince skupiny obyvatelstva, vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování,
- terciární prevence – představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. Konkrétně se jedná o děti s poruchami chování, sociálně vyloučené osoby, seniory, osoby se zdravotním postižením a sociálním handicapem, apod.

3.3.1. Koncepce prevence kriminality a její cíle

Obecnými cíli Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora jsou:

- snižování rozsahu a závažnosti kriminality,
- pokračování a rozvíjení spolupráce PČR a MP na základě zásad Community policing,
- komunikativnost policie k široké občanské veřejnosti, obohacování práce Policie o situační přístupy a sociálně preventivní prvky, včetně poradenských a informačních služeb občanům,
- minimalizace podmínek umožňujících páchaní kriminality, páchaní kriminality dětí a mladistvých,

- spolupráce mezi orgány státní správy, samosprávy, Policií ČR, občany a nevládními organizacemi, včetně racionálního využívání personálních i finančních zdrojů,
- budování důvěry a respektu k policii,
- začlenění prevence kriminality do politik obce,
- zvyšování pocitu bezpečí občanů a návštěvníků Města Kutná Hora,
- podpora efektivních projektů prevence kriminality, medializace v oblasti prevence kriminality /efektivní šíření informací s preventivní problematikou na internetových stránkách, v regionálních médiích/,
- začleňování prevence kriminality do priorit dalších oblastí /nejenom bezpečnosti, rozvoj dopravní výchovy BESIP/,
- posilování právního vědomí společnosti o legálních možnostech ochrany před trestnou činností,
- zvýšení bezpečí v rámci sociálně vyloučených lokalit a prevence extremismu.

Díložními cíli Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora jsou:

- **Cíl 1:** Dostatečná informovanost obyvatel Města Kutná Hora o systému prevence.
- **Cíl 2:** Podpora spolupráce participujících subjektů, uzavírání a rozvoj partnerství, koordinace jejich činnosti – zapojení veřejnosti do prevence kriminality.
- **Cíl 3:** Zjištění potřeb /názorů, postojů/ občanů v oblasti prevence a hodnocení efektivity realizovaných preventivních programů.
- **Cíl 4:** Zajištění odpovídající nabídky programů /projektů/ sociální a situační prevence – rozšiřování MKDS v rizikových lokalitách města /úrovně primární, sekundární a terciární prevence/.
- **Cíl 5:** Zvýšení bezpečí v rámci sociálně vyloučených lokalit a prevence extremismu /Asistent prevence kriminality/.

3.3.2. Cílové skupiny

Pozornost bude zaměřena především na děti a mladistvé, ale i seniory, kteří se stávají nejčastěji oběťmi krádeží, loupežného přepadení a různých podvodů.

Cílové skupiny byly sestaveny v pořadí /dle priorit/:

- děti a mládež a rodiny s dětmi,
- oběti trestné činnosti a oběti domácího násilí,
- obyvatelé nejvíce ohrožení trestnou činností, senioři,
- osoby opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy,
- osoby ohrožené sociálním vyloučením /např. osoby ze sociálně vyloučených lokalit/,
- pracovníci působící v oblasti prevence,
- občané /obyvatelé města, návštěvníci či osoby, které ve městě pracují/.

3.3.3. Kroky vedoucí k naplnění cílů koncepce

Cíl 1: Dostatečná informovanost obyvatel Města Kutná Hora o systému prevence.

Stručný popis cíle:

Podpora a rozvoj informačního systému prevence kriminality, o možnostech ochrany před trestnou činností a možnostech pomoci obětem trestné činnosti. Poskytování informací o realizaci preventivních aktivit na území Města Kutná Hora.

Zdůvodnění:

Na poli prevence kriminality a sociální prevence působí řada subjektů veřejné správy /spadajících do působnosti několika ústředních orgánů státní správy – Policie ČR, Probační a mediační služba, ale také kraje a obce/, dále pak nestátní neziskové

organizace /např. poskytující sociální služby - služby sociální prevence/. Tyto subjekty poskytují v různé formě informace o systému prevence – webové stránky, články v médiích /obecní tisk, bulletiny, katalogy sociálních služeb a jiné/. Je žádoucí, aby byl vytvořen jednotný systém, ve kterém budou shromažďovány informace o preventivních aktivitách Města Kutná Hora, souhrn informací pro občany Města Kutná Hora, zejména pak pro oběti trestné činnosti /poradenství a jiné dostupné služby – např. intervenční centrum pro oběti domácího násilí/. V rámci systému by měly být poskytována sdělení o způsobech ochrany před trestnou činností a informace pro odbornou veřejnost.

Stručný popis opatření:

- činnost Informačního centra prevence kriminality Městské policie Kutná Hora,
- webové stránky Města Kutná Hora,
- informovanost veřejnosti v regionálních médiích,
- pořádání besed a setkání pro veřejnost.

Realizátor: ÚO PČR, OO PČR, MP, obec.

Časový horizont: - průběžně.

Odpovídá: - starosta, manažer prevence kriminality, OTP PČR.

Indikátory: - počet zpráv na webu, v tisku, počet tištěných informačních materiálů, počet přednášek/účastníků/,cílových skupin.

Cíl 2: Podpora spolupráce participujících subjektů, uzavírání partnerství, koordinace jejich činnosti – zapojení veřejnosti do prevence kriminality.

Stručný popis cíle:

Podpora vytvoření sítě kooperujících skupin /center/ pro prevenci na území Města Kutná Hora s přihlédnutím k místním specifikům /např. pro děti, žáky, studenty, rodiče a pracovníky škol a školských zařízení/.

Zdůvodnění:

Na území Města Kutná Hora působí celá řada institucí a orgánů činných v preventivních aktivitách. Zástupci subjektů působící v oblasti prevence kriminality a sociální prevence jsou členy různých pracovních skupin pro prevenci kriminality a sociální prevenci. Hlavním předmětem činnosti těchto skupin je koordinace opatření v oblasti dětí a mladistvých ohrožených sociálně nežádoucími jevy. Členy interdisciplinárních skupin jsou zástupci orgánů činných v trestním řízení mládeže /OS, PČR, MP, OSZ/ a dále OSPOD /kurátoři pro mládež/, PMS a další zástupci participujících subjektů /NNO, školy, školská zařízení/. Je žádoucí, aby již vzniklé pracovní skupiny pro prevenci byly podporovány a prohlubována jejich spolupráce.

Stručný popis opatření:

- zapojení příslušných subjektů do systému prevence /školy, NNO/ a zajištění jejich koordinace,
- podpora vzniku a činnosti pracovních skupin pro prevenci na místní a regionální /okresní/ úrovni /s využitím již existujících osvědčených institucí/ k zajištění vzájemné komunikace a spolupráce všech subjektů realizujících prevenci, zejména škol a školských zařízení, obce /OSPOD/, NNO, Policie ČR, Městské policie, PMS...,
- podpora zajištění koordinace vzniklých pracovních skupin, vzájemná koordinace preventivních aktivit a opatření, vedoucí k účinné součinnosti všech zapojených subjektů a zvýšení celkové efektivity prevence,
- podpora projektů komise prevence kriminality v oblasti primární prevence, zajištění informovanosti o realizaci a odezvách projektů,
- podpora pobytových a zátěžových aktivit pro klienty OSPOD,
- zavádění systému vzdělávacích aktivit pro pracovníky subjektů participujících v systému prevence,
- vytvoření a pravidelná aktualizace nabídkového katalogu kurzů, seminářů a akreditovaných vzdělávacích kurzů pro metodiky prevence

a pracovníky prevence /pořádaných nejen školami a školskými zařízeními ve Městě Kutná Hora/,

- vzdělávání zaměstnanců subjektů zapojených do prevence, zástupci participujících subjektů v oblasti prevence,
- zvýšení dostupnosti odborného vzdělávání pro pracovníky na úseku prevence,
- zvýšení odbornosti pracovníků zainteresovaných subjektů a zlepšení spolupráce participujících subjektů,
- prohlubování spolupráce jednotlivých subjektů – interdisciplinární setkávání zástupců obcí a dalších zainteresovaných subjektů,
- podpora zlepšení koordinace lokálních pracovních skupin a územních center /již vytvořených/ k zajištění vzájemné komunikace a spolupráce všech subjektů realizujících prevenci, zejména škol a školských zařízení, obcí, NNO, Policie ČR, městské policie,
- podpora činnosti pracovních skupin pro prevenci,
- účast v pracovních skupinách komunitního plánování,
- vzájemná koordinace preventivních aktivit a opatření, vedoucí k účinné součinnosti všech zapojených subjektů a zvýšení celkové efektivity prevence,
- zlepšení vzájemné informovanosti a výměna zkušeností.

Realizátor: - MP, PČR, OS, OSZ, OSPOD, PMS, NNO.

Časový horizont: - průběžně.

Odpovídá: - starosta, vedoucí ÚO PČR, manažer prevence kriminality.

Finanční zdroje: - MPSV, MV ČR, MŠMT, obec.

Indikátory: - počet podpořených programů/klientů.

Cíl 3: Zjištění potřeb /názorů, postojů/ občanů v oblasti prevence a hodnocení efektivity realizovaných preventivních programů.

Stručný popis cíle:

Zpracování analýzy potřeb /názorů, postojů/ občanů kraje v oblasti prevence kriminality. Zjistit faktory, které ovlivňují pocit bezpečí občanů ve Městě Kutná Hora. Analýza potřeb a názorů občanů a pravidelně aktualizovaná bezpečnostní analýza města jsou základními podkladovými materiály pro plánování aktivit v oblasti prevence kriminality a sociální prevence.

Zdůvodnění:

Předpokladem fungování prevence kriminality je učinit z ní jeden z pozitivně vnímaných a prioritních zájmů společnosti. Tím se zároveň otevře možnost pro případné zapojení co nejširšího okruhu občanů do nejrůznějších preventivních aktivit v rámci celé společenské struktury. Jde tedy především o to, aby v názorech a postojích občanů představovala prevence kriminality žádoucí a atraktivní veřejnou aktivitu, která má dostatečně konkrétní obsah, a kterou mohou sami svým jednáním významně pozitivně ovlivňovat a podporovat. Z výše uvedeného vyplynula otázka, jaké názory na kriminalitu a její prevenci tedy občané skutečně zastávají. Jde o to, poukázat na současnou situaci ve městě, na funkční oblasti, ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Při plánování programů prevence kriminality je nezbytné vycházet nejen z aktuálního stavu, ale je nutné vycházet také z potřeb a postojů občanů a zapojovat je do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí. Pro hodnocení efektivity preventivních programů musí být stanovena jasná kritéria. Je žádoucí zaměřit se na oblast hodnocení kvality a efektivity služeb prevence.

Stručný popis cílové skupiny:

- občané Města Kutná Hora všech věkových skupiny, široká veřejnost.

Stručný popis opatření:

- pořádané besedy s propreventivním zaměřením pro všechny věkové skupiny obyvatel Města Kutná Hora,
- ústní hodnocení efektivity probíhajících projektů prevence kriminality,
- hodnocení názorů, námětů a postojů veřejnosti v oblasti prevence.

Realizátor: - MP, PČR, další kompetentní odborníci na poli prevence.

Časový horizont: - průběžně.

Odpovídá: - vedoucí ÚO PČR, ředitel MP, manažer prevence kriminality.

Finanční zdroje: - MV ČR, obec.

Indikátory: - počet přednášek/účastníků/, cílových skupin.

Cíl 4: Zajištění odpovídající nabídky programů sociální a situační prevence – rozšiřování MKDS do rizikových lokalit města /úrovně primární, sekundární a terciární prevence/.

Stručný popis cíle:

Zajištění služeb sociální prevence dostupných pro uživatele Města Kutná Hora. Jedná se zejména o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, azylové bydlení, domy na půl cesty a nízko-prahová zařízení pro všechny věkové skupiny a dalších služeb pro cílové skupiny.

Zdůvodnění:

Stávající síť je třeba udržet v místech, kde je již funkční, případně na základě aktuálních potřeb uživatelů provést úpravy, aby skutečným potřebám odpovídala. V místech, kde jsou zmíněné služby dostupné obtížně, případně vůbec, je nezbytné tuto síť vytvořit. Je žádoucí zaměřit podporu zejména na děti a mládež, na rodiny s dětmi, mladé dospělé, na děti a mládež po ústavní nebo ochranné výchově a na oběti trestné činnosti.

Podpora by mohla být zaměřena na tyto skupiny formou pobytových zájezdů, se zaměřením na řešení jejich opětovného začlenění do společnosti. Ke zvýšení bezpečnosti spoluobčanů kutnohorského regionu by nemalou měrou pomohlo zřízení záchytné stanice pro občany pod vlivem omamných a psychotropních látek. Současně využívaná záchytná stanice v nedalekém Kolíně je kapacitně nevyhovující a jedno lůžkové místo pro kutnohorský region je naprosto nedostačující.

Mezi směry budování bezpečnosti města patří a má své jasné místo již stávající městský kamerový dozorový systém /MKDS/, který je třeba v průběhu několika let dobudovat tak, aby dle statisticky získaných hodnot bylo bezpečno na celém území města, je třeba nahradit již kvalitně zastaralé kamery novými. Ke snížení nápadu kriminality ve vybraných lokalitách přispěje zajištění většího počtu kamerových bodů a jejich vzájemné návaznosti na určitou lokalitu ve Městě Kutná Hora.

Stručný popis cílové skupiny:

- obyvatelé Města Kutná Hora, turisté, návštěvníci.

Stručný popis opatření:

- rozšiřování kamerových míst do lokalit města, kde je nárůst trestné činnosti,
- budování a modernizace kamerového systému k eliminaci či snížení nápadu trestné činnosti v rizikových lokalitách města.

Realizátor: - obec.

Časový horizont: - rok 2022 – 2027.

Odpovídá: - starosta, vedoucí ÚO PČR, manažer prevence kriminality.

Finanční zdroje: - MV ČR, obec.

Náklady: - cca 1, 5 mil.

Indikátory: - počet nových kamerových bodů, podíl na objasněnosti trestných činů, vývoj nápadu trestné činnosti ve vytipovaných lokalitách.

Cíl 5: Zvýšení bezpečí v rámci sociálně vyloučených lokalit a prevence extremismu /podpora projektu Asistent prevence kriminality, budování bezpečných domů a bloků, lokalit/.

Stručný popis cíle:

Jedná se projekt prevence kriminality, který byl zahájen již v roce 2012 na základě stěžejní priority Ministerstva vnitra ČR, kterou byl boj proti extremismu a zvýšení bezpečí a veřejného pořádku v sociálně vyloučených lokalitách.

Zdůvodnění:

Asistent prevence kriminality – asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučených lokalit města. Cílem je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků /protiprávního jednání obecně/ v sociálně vyloučené lokalitě, zajištění vymahatelnosti práva, prevence sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnost, kterou Policie ČR a městská policie v rámci sociálně vyloučených lokalit řeší.

Stručný popis cílové skupiny:

- obyvatelé Města Kutná Hora žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

Stručný popis opatření:

- činnost Asistentů prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách města,
- podpora terénních pracovníků NNO, podpora zřízení nízko-prahových zařízení, klubů apod. v těchto lokalitách,
- podpora funkce domovníka nebo správce v opravených domech.

Realizátor: - obec.

Časový horizont: - průběžně dle finančních možností obce.

Odpovídá: - starosta, manažer prevence kriminality, mentor APK.

Finanční zdroje: - MV ČR, obec.

Náklady: - jedna osoba APK/370 000,- Kč (mzdy + výstroj + pracovní pomůcky).

Indikátory: - podíl na objasněnosti trestných činů, vývoj nápadu trestné činnosti ve vytipovaných /vyloučených /lokality, vnímání pocitu bezpečí občany obce.

4. Bezpečnostní analýza

Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě v roce 2021 zaujímá území hl. m. Prahy – 23 %. Po Praze /35 136 TČ/ následují kraje Moravskoslezský /17 865 TČ/, Středočeský /17 625 TČ/, Jihomoravský /15 544 TČ/ a Ústecký /14 333 TČ/. Nejnižší kriminalitou jsou zatíženy kraje Karlovarský /3 754 TČ/, Vysočina /4 374 TČ/, Pardubický /4 420 TČ/, a Zlínský kraj /4 818 TČ/ - viz tabulka 3.

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích byl diferencovaný. Ve všech krajích došlo k výraznému meziročnímu poklesu počtu zjištěných trestných činů. Tak tomu bylo i mimo jiné v kraji Středočeském /-466 TČ oproti roku 2020/. K nejvýraznějšímu poklesu kriminality došlo v Praze /-2 923 TČ/ a Moravskoslezském kraji /-1 770 TČ/.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel /tzv. indexace/, pak na „prvním“ místě s nejvyšší zátěží spáchaných TČ zůstává tradičně hl. m. Praha /270 trestných činů/, kterou s velkým odstupem následují kraje – Ústecký /182 tr. činů/, Moravskoslezský /154 tr. činů/, Liberecký /151 tr. činů/. a na **pátém místě ze čtrnácti krajů kraj Plzeňský** /151 tr. činů/.

Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Zlínský /85 tr. činů/ a tradičně Pardubický /87 trestných činů/. **Nejvyšší objasněnost** dosahovaly kraje Zlínský /68 %/, Jihočeský /66 %/, Královéhradecký /63%/, Pardubický a Vysočina /oba 62 %/. **Nejnižší objasněnost** je charakteristická pro hl. m. Prahu /25 %/ a Jihomoravský kraj /41 %/.

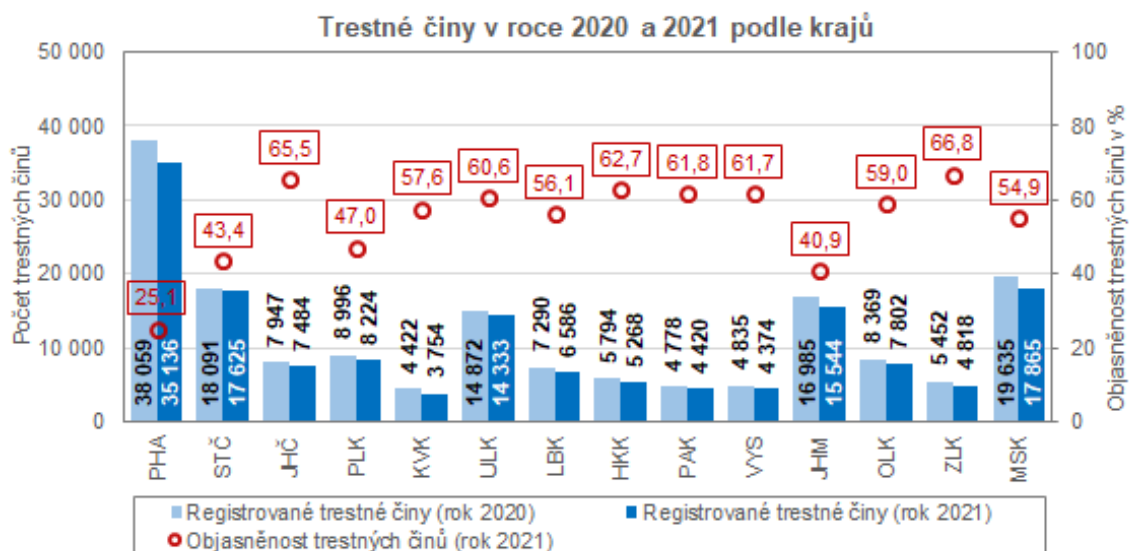
Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita odhalování a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Níže uvedené grafy popisují vývoj nápadu trestné činnosti od roku 2016 – 2021 na území Města Kutná Hora. Z ukazatelů grafů je patrný postupně se snižující podíl majtkové trestné činnosti krádeže prosté §205 TZ, dále následuje § 228 TZ poškozování cizí věci, § 358 TZ výtržnictví a § 173 loupež.

Tabulka č. 1. – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2020 a 2021 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Počet obyvatel		Celková TČ – abs. počet			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2021
	K 31.12. 2020	změna proti roku 2021	rok 2020	K 31.12. 2021	změna 20 - 21	rok 2020	K 31.12. 2021	změna 20 - 21 (index)	
ČR	10 700 155	-199 305	165 525	153 233	-12 292	155	146	-9	
Praha	1 259 079	+ 42 410	38 059	35 136	-2 923	302	270	-32	14.
Středočeský	1 315 299	+ 99 978	18 091	17 625	-466	138	125	-15	6.
Jihočeský	643 551	-11 750	7 947	7 484	-463	123	118	-5	5.
Plzeňský	591 041	- 9 596	8 996	8 224	-772	152	141	-11	10.
Karlovarský	293 311	-14 211	4 422	3 754	-668	151	135	-16	9.
Ústecký	817 004	-27 851	14 872	14 333	-539	182	182	0	13.
Liberecký	442 476	-7 222	7 290	6 586	-704	165	151	-14	11.
Královéhradecký	550 803	-12 470	5 794	5 268	-526	105	98	-7	4.
Pardubický	552 856	-42 820	4 778	4 420	-358	86	87	+1	2.
Vysočina	508 852	-11 335	4 835	4 374	-461	95	88	-7	3.
Jihomoravský	1 195 327	+2 404	16 985	15 544	-1 441	142	130	-12	8.
Olomoucký	630 552	-10 745	8 369	7 802	-567	133	126	-7	7.
Moravskoslezský	1 192 834	-29 984	19 635	17 865	-1 770	165	154	-11	12.
Zlínský	580 119	-15 745	5 452	4 818	-602	94	85	-9	1.

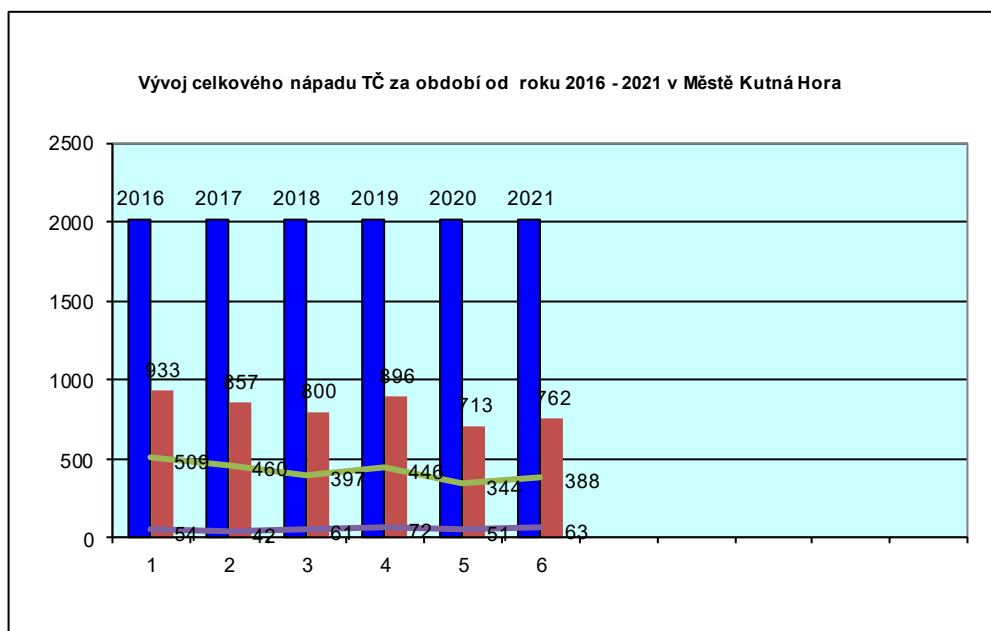
Zdroj: Policejní prezidium ČR; Český statistický úřad

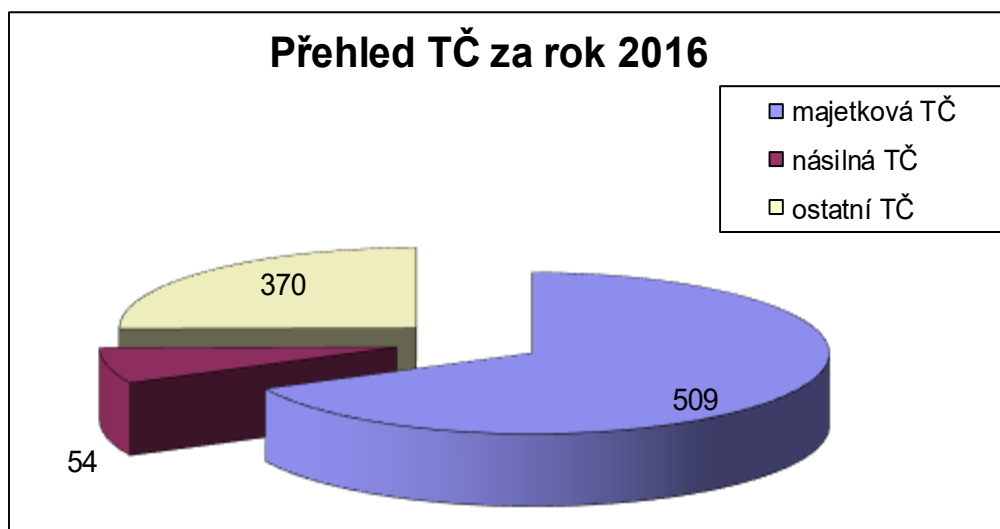
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2021

Graf č. 1 – Podíly jednotlivých krajů (v %) na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2020 - 2021

Rozbor kriminality v jednotlivých letech v období od 2016-2021

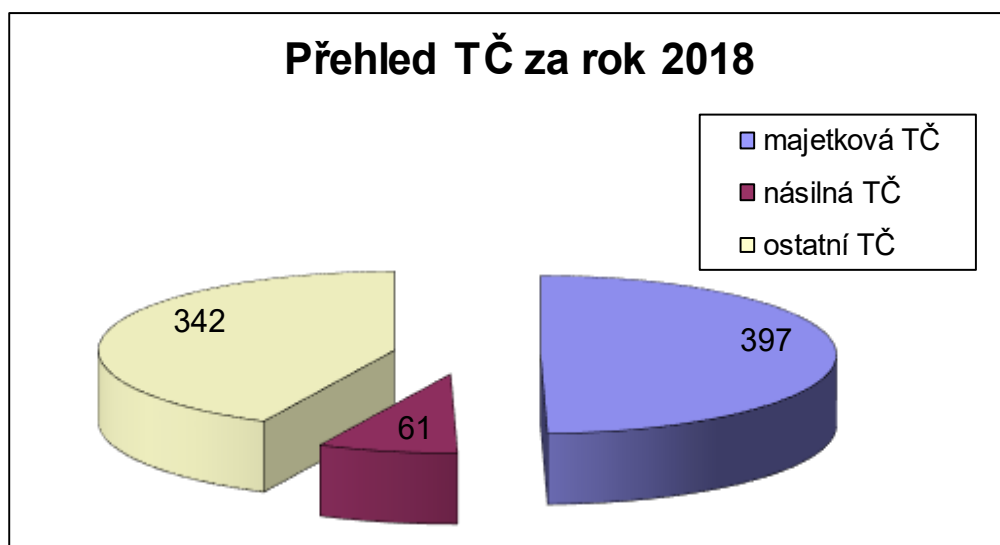
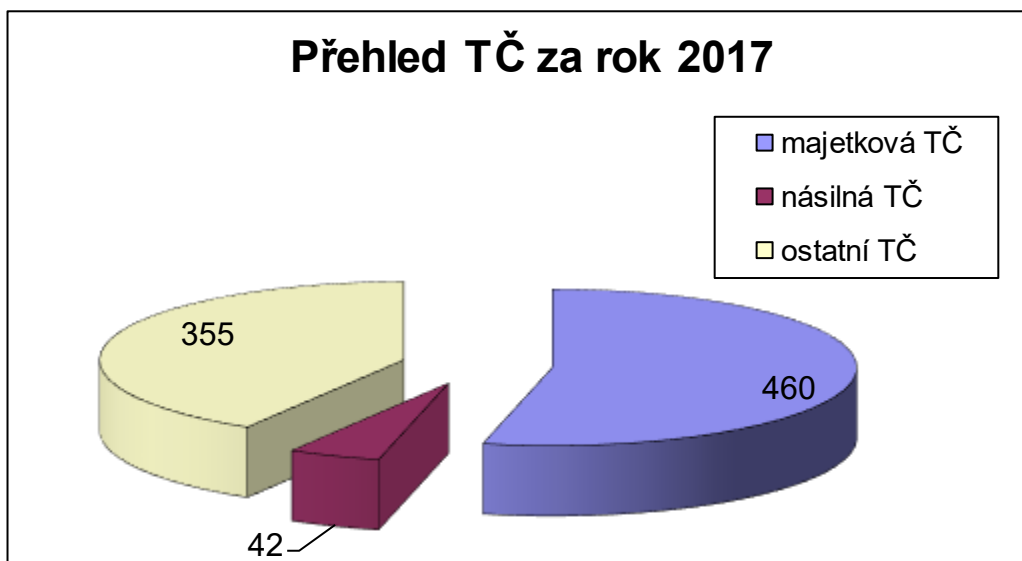

Graf č. 2 - Vývoj trestné činnosti v období 2016 - 2021

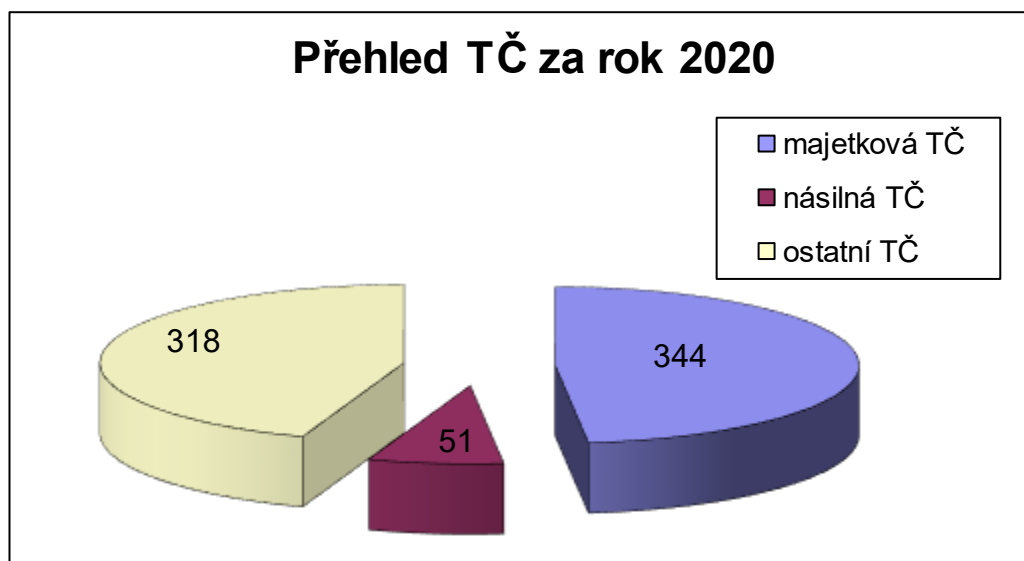
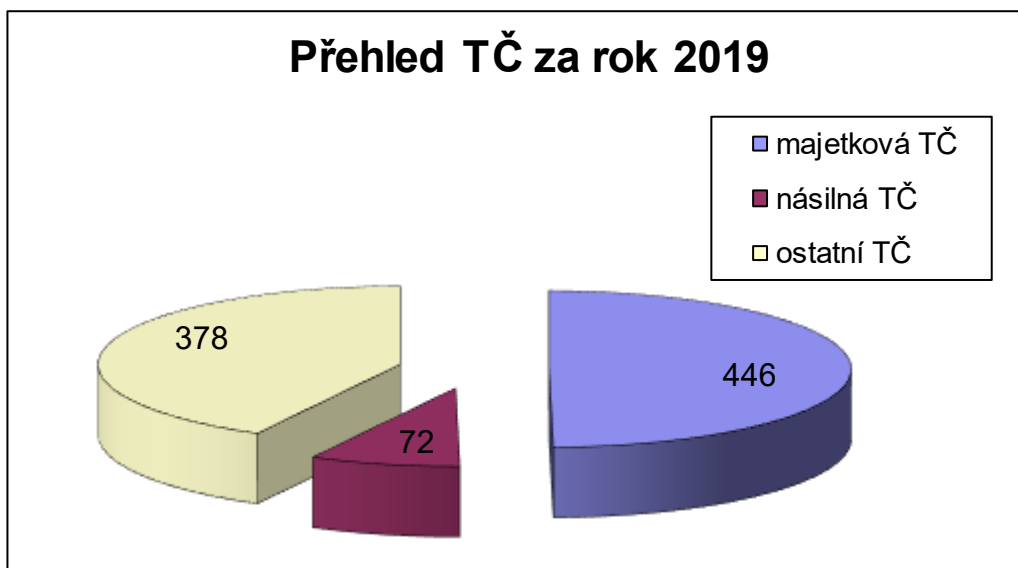
Graf č. 3 - Vývoj trestné činnosti v období 2016

Graf č. 4 - Vývoj trestné činnosti v období 2017

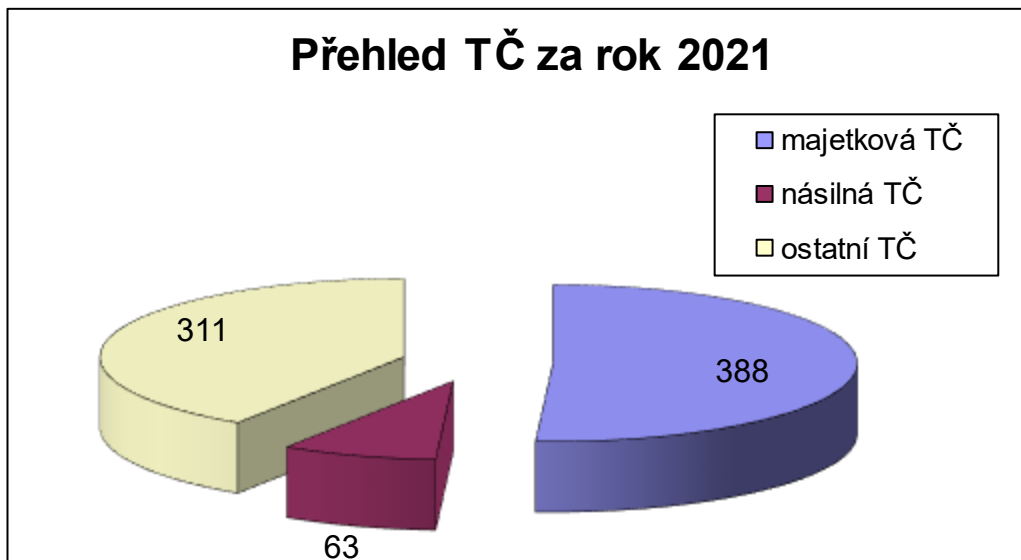
Graf č. 5 – Vývoj trestné činnosti v období 2018

Graf č. 6 – Vývoj trestné činnosti v období 2019

Graf č. 7 – Vývoj trestné činnosti v období 2020

Graf č. 8 – Vývoj trestné činnosti v období 2021

Kriminalita (přechiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Pravnostní	Majetková
2016	933	54	9	509
2017	857	42	3	460
2018	800	61	1	397
2019	896	72	2	446
2020	713	51	5	344
2021	762	63	3	388

Rok	Index celkové trestné činnosti ⁹
2016	459
2017	420
2018	390
2019	435
2020	345
2021	366

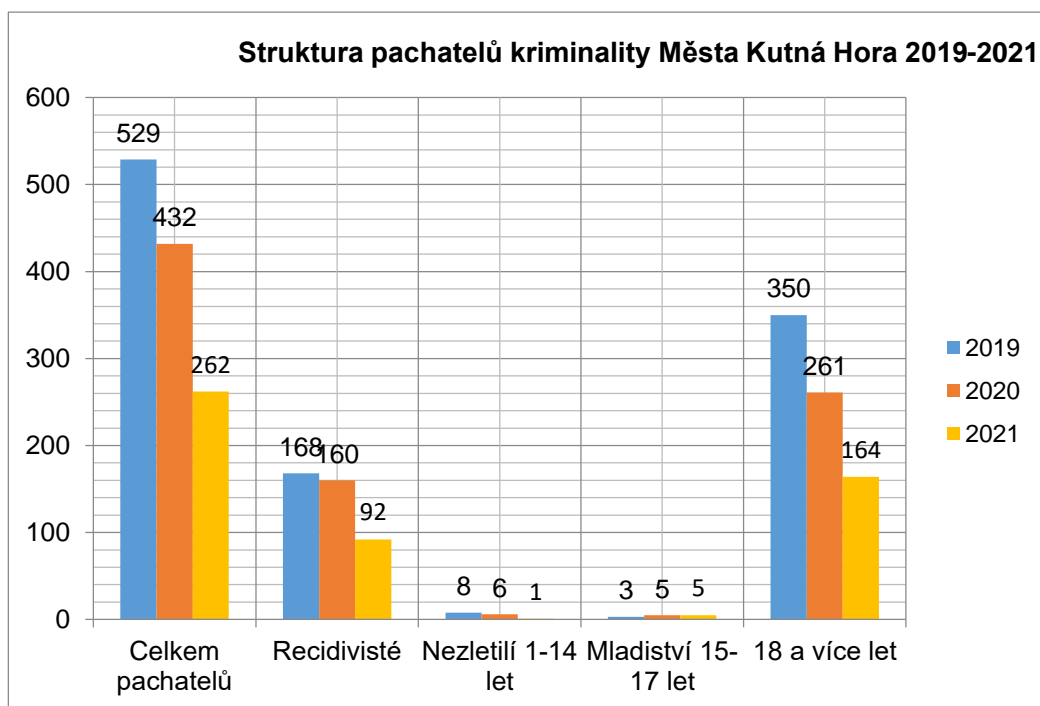
Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	5 -17 let	8 a více let	recidivisté
2016	4	6	114	65
2017	3	7	231	102
2018	1	4	161	75
2019	8	3	156	168
2020	6	5	142	1160
2021	1	5	111	92

⁹ Index se spočítá: (počet trestných činů/počet obyvatel obce nebo správního obvodu ORP)x10 000

Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 65 let
2016	31	23	43
2017	26	21	54
2018	22	19	26
2019	38	42	12
2020	9	47	6
2021	11	31	15

Graf č. 9 – Struktura pachatelů

Celkový počet vybraných přestupků MP

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
§ 5 z. č. 251/2016 Sb. veřejný pořádek	52	96	162	154	131	111
§ 7 z. č. 251/2016 Sb. občanské soužití	3	2	20	8	15	21
§ 8 z. č. 251/2016 Sb. majetek	125	83	100	97	85	135
z. č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	30	21	23	49	31	29
ostatní přestupky veřejného pořádku	238	46	29	25	59	38
dopravní přestupky	962	1868	1765	1879	1439	1325
projednané přestupky příkazem na místě	1732	3178	3263	2336	1740	1452
projednané přestupky řešené domluvou	498	435	522	1224	992	878
celková výše uložených pokut	692 800,- Kč	677 700,- Kč	679 800,- Kč	729 500,- Kč	388 000,- Kč	324 600,- Kč

Data o vybraných druzích přestupků (PČR+MP)

Druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			změna 20-21 (%)
	K 31.12. 2020	změna proti roku 2021	rok 2020	K 31.12. 2021	změna 20-21	rok 2020	rok 2021	změna 20-21 (index)	
Protí veřejnému pořádku	20653	+175	303	284	-19	147	138	-9	-6
Protí občanskému soužití	20653	+175	68	72	+4	33	35	+2	+6
Protí majetku	20653	+175	246	335	+89	119	162	+43	+36
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami	20653	+175	89	99	+10	43	48	+5	+12

(formát tabulky vytvořen Preventivním odborem MV ČR pro potřeby PČR a MP)

Počet výjezdů MP/PČR do problémové lokality

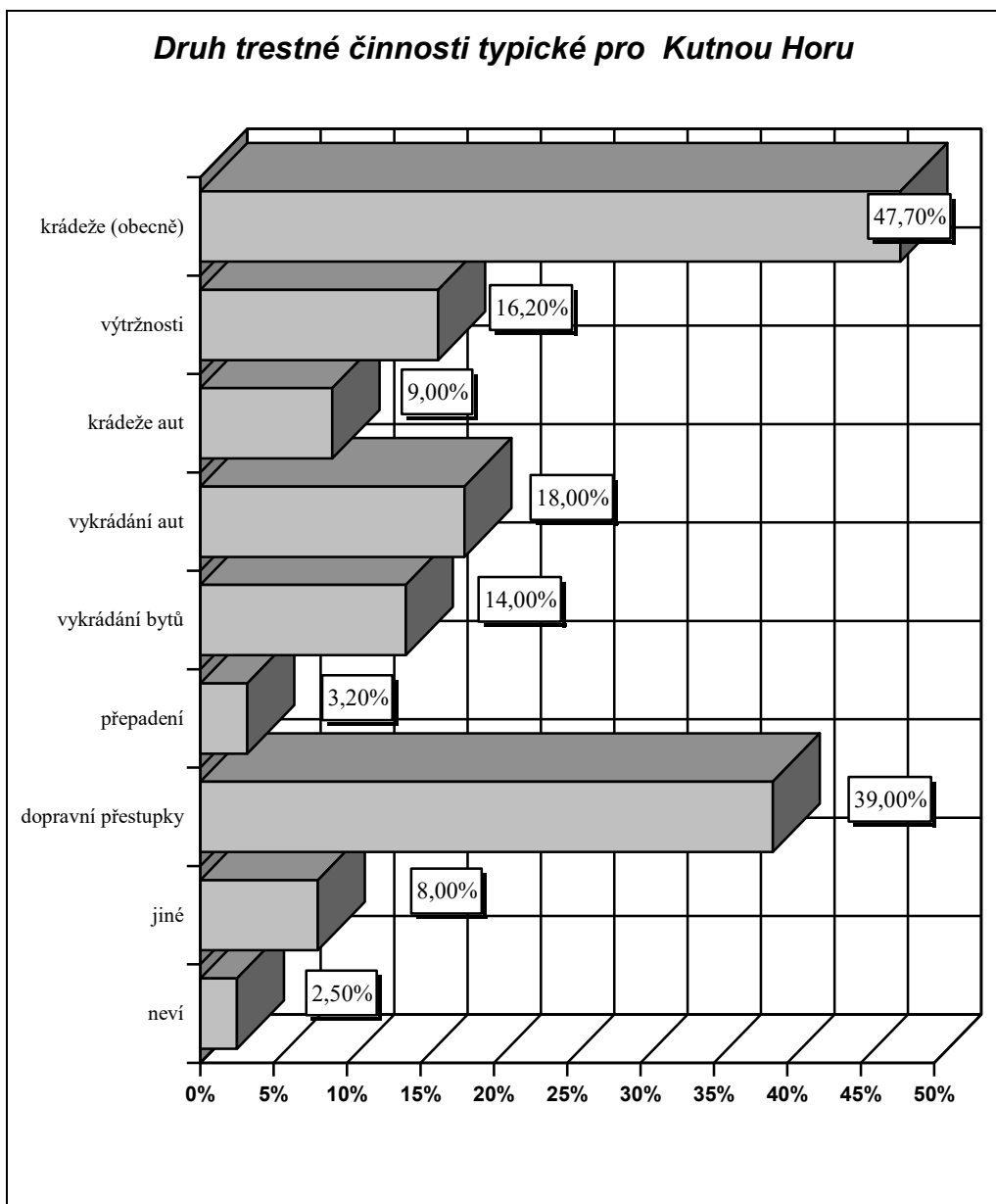
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Výjezdy MP do vyloučených lokalit	87	53	44	33	22	24
Výjezdy PČR do vyloučených lokalit	41	27	18	2	1	2

(na snížení počtu výjezdů policejních hlídek do vyloučených lokalit se nejvíce podílejí pracovníci APK, kteří v uvedených lokalitách tráví převážnou část pracovní doby a svojí preventivní přítomností tak zásadně ovlivňují život v těchto lokalitách).

4.1. Trestná činnost ve Městě Kutná Hora

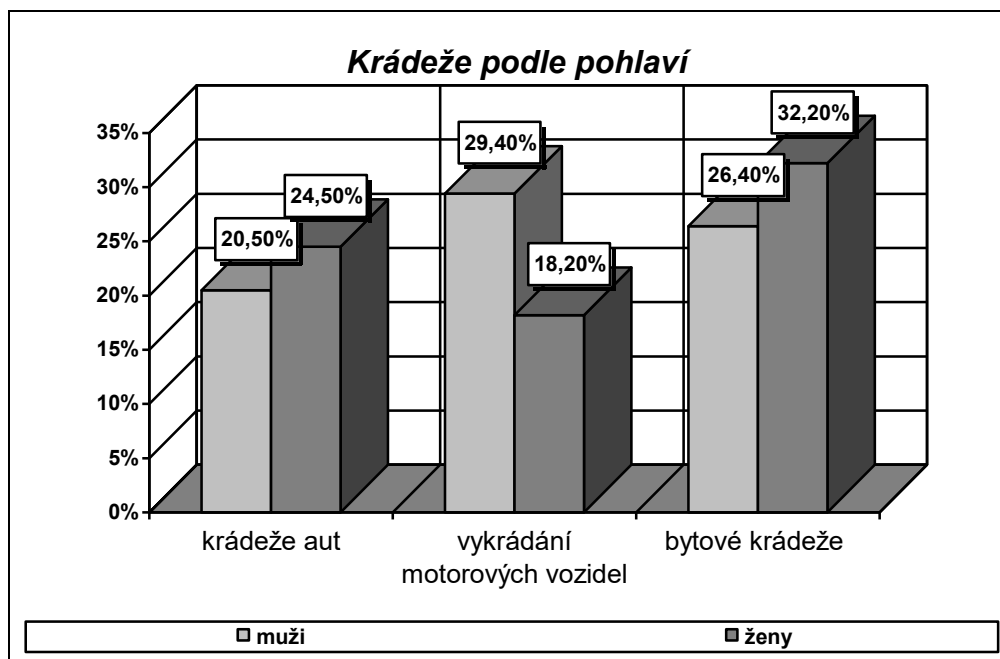
Město Kutná Hora si nechalo v minulých letech vypracovat bezpečnostní analýzu vnímání pocitu bezpečí. Pro identifikaci míry pocitu ohrožení u občanů Města Kutná Hora byly využity volné otázky, které sledovaly názor obyvatel na druh trestné činnosti, který je podle občanů typický pro město.

Jako nejtypičtější pro Kutnou Horu byla uváděna majetková trestná činnost - především krádeže /obecně/, které uvádí téměř polovina dotázaných /**47,7%**/. Podrobné rozdělení četností odpovědí je uvedeno v grafu.

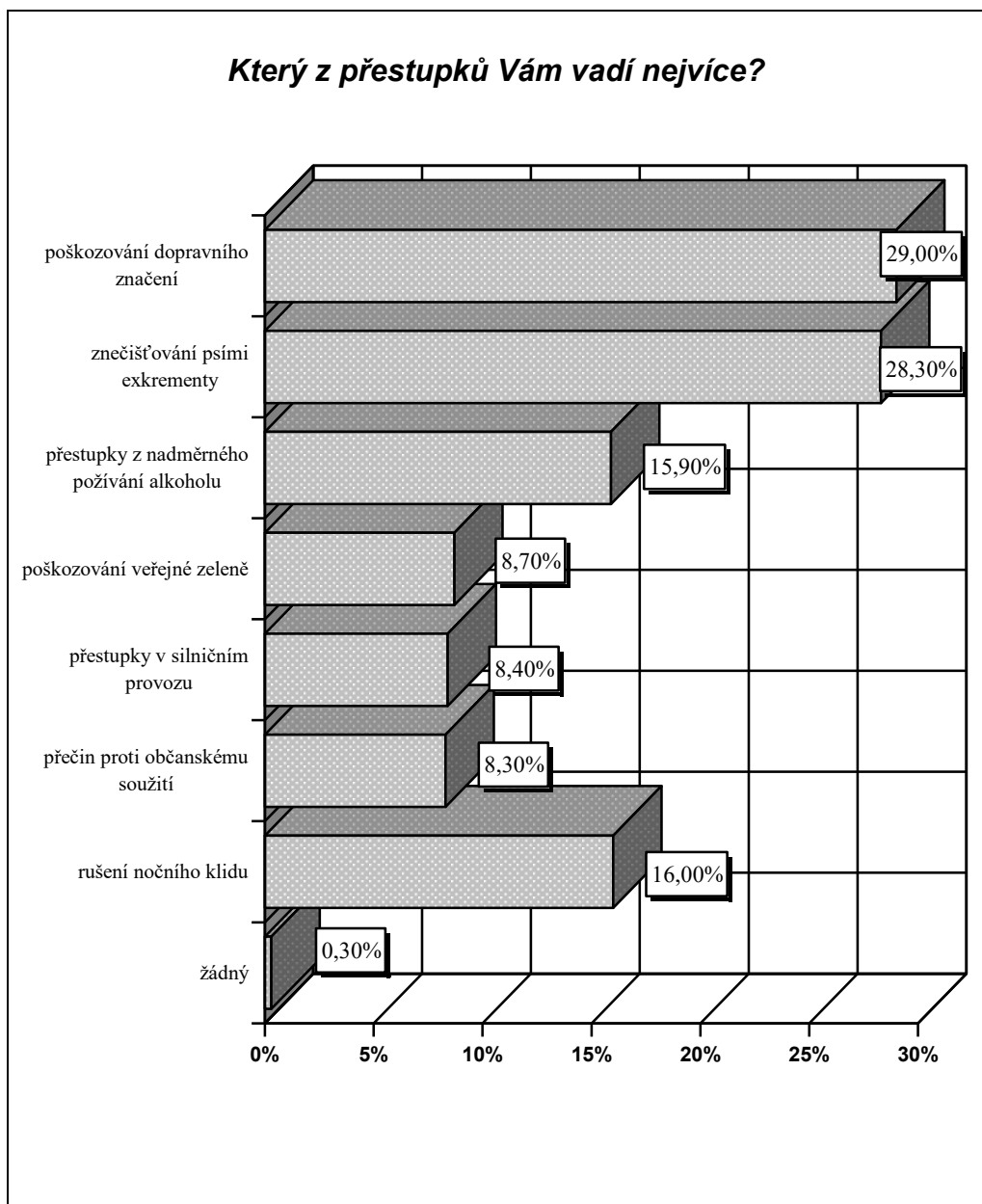
Graf č. 10 - Druh trestné činnosti v Kutné Hoře

V souvislosti se socio-demografickými charakteristikami bylo zjištěno, že muže trápí častěji vykrádání a krádeže motorových vozidel, zatímco ženy trápí více bytové krádeže. Blíže graf. č. 8.

Graf č. 11 – Krádeže dle pohlaví

U přestupků občanům nejvíce vadí poškozování dopravního značení a jízdních řádů (29,0%) a také znečišťování veřejných prostranství psími exkrementy (28,3%). Dále lidem vadí přestupky plynoucí z nadměrného požívání alkoholu (15,9%), rušení nočního klidu (16%) a poškozování veřejné zeleně (8,7%) viz. graf. č. 9

Graf č. 12 – Přestupky, které vadí nejvíce

Obyvatelé Kutné Hory se v uvedených lokalitách necítí bezpečně především z důvodu **přepadení (35,5%)** a z důvodu **nadměrné koncentrace romského obyvatelstva (20,2%)**, blíže viz. graf č. 10.

4.2. Problémové lokality

Nejméně bezpečné místo v Kutné Hoře

	(%)
1. městské sady	10,8
2. oblast Lorce	11,2
3. všude bezpečno	7,5
4. sídliště	8,3
5. okrajové části města	4,5
6. park pod Vlašským dvorem	4,1
7. všude nebezpečno	3,7
8. okolí Vrchlice	3,4
9. centrum města	3,4
10. hlavní nádraží	6,4
11. Žižkov	3,0
neví	4,1
jiné	37,9
Celkem	100,0

Tabulka č. 2 – Nebezpečné lokality

Kategorie „jiné“ jsou málo frekventované odpovědi: okolí zimního stadionu, Na Rovínách, okolí romských obydlí, Jakubská ulice, okolí nočních podniků, přechod ze sídliště Studně do Sedleče, U Mlejnu, Královská procházka, VHS, náměstí a ulice v jeho blízkosti, okolí Středovy pekárny, park u chrámu sv. Barbory, Karlov, Sedlec, Čáslavská ulice, Potoční ulice, Kremnická ulice, všude kde je nedostatečné osvětlení, okolí plaveckého bazénu, zapadlé uličky, fotbalové hřiště, u spořitelny, u hotelu Mědínek, ulice Sportovců, u sběrný odpadů, okolí Jungmanova nám, park u Matky Boží, okolí zahrádek, Mezibranská ulice, hřbitov, Na Špici, mezi pivovarem a Kaňkem, Masarykova ulice, Kaštanový park, Lorecká ulice park u pivovaru, u staré polikliniky, Puškinská ulice, u Voršilského kláštera, atd.

Příčina, proč se v daných lokalitách necítí občané bezpečně

	(%)
1. přepadení	35,5
2. Rómové a cizinci	20,2
3. nedostatečné osvětlení	14,5
4. pochybné existence	6,6
5. oloupení	5,7
6. absence policejních hlídek	3,9
neví	2,6
ostatní příčiny	11,0
Celkem	100,0

Tabulka č. 3 – Příčiny nebezpečí

Kategorie „ostatní příčiny“ obsahuje odpovědi, jejichž četnosti nejsou významné: vandalové, opuštěné místo, přítomnost cizinců, pocit stísněnosti, drogy, obtěžování, ohrožení života, velký provoz, vloupání do vozidel, atd.

5. Analýza kriminality Města Kutná Hora

Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě v roce 2021 zaujímá území hl. m. Prahy – 23 %. Po Praze /35 136 TČ/ následují kraje Moravskoslezský /17 865 TČ/, Středočeský /17 625 TČ/, Jihomoravský /15 544 TČ/ a Ústecký /14 333 TČ/. Nejnižší kriminalitou jsou zatíženy kraje Karlovarský /3 754 TČ/, Vysočina /4 374 TČ/, Pardubický /4 420 TČ/, a Zlínský kraj /4 818 TČ/ - viz tabulka 3.

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích byl diferencovaný. Ve všech krajích došlo k výraznému meziročnímu poklesu počtu zjištěných trestných činů. Tak tomu bylo i mimo jiné v kraji Středočeském /-466 TČ oproti roku 2020/. K nejvýraznějšímu poklesu kriminality došlo v Praze /-2 923 TČ/a Moravskoslezském kraji /-1 770 TČ/.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel /tzv. indexace/, pak na „prvním“ místě s nejvyšší zátěží spáchaných TČ zůstává tradičně hl. m. Praha /270 trestných činů/, kterou s velkým odstupem následují kraje – Ústecký /182 tr. činů/, Moravskoslezský /154 tr. činů/, Liberecký /151 tr. činů/. a na **pátém místě ze čtrnácti krajů kraj Plzeňský /151 tr. činů/.**

Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Zlínský /85 tr. činů/ a tradičně Pardubický /87 trestných činů/. **Nejvyšší objasněnost** dosahovaly kraje Zlínský /68 %/, Jihočeský /66 %/, Královéhradecký /63%/, Pardubický a Vysočina /oba 62 %/. **Nejnižší objasněnost** je charakteristická pro hl. m. Prahu /25 %/ a Jihomoravský kraj /41 %/.

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita odhalování a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

6. Sociálně-demografická analýza

Město Kutná Hora se nachází ve Středočeském kraji. Administrativně se kraj člení na 26 územně samosprávných celků a podle územního hlediska na 12 okresů. Jedná se o okresy Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha východ, Praha západ, Příbram a Rakovník. [<http://www.kr-stredocesky.cz>, 2021].

Středočeský kraj je jediným krajem bez krajského města. Tento statut pro něj vykonává hlavní město Praha, které je Středočeským krajem zcela obklopeno. [<http://www.atlasceska.cz> 2020-2021].

Tak těsná blízkost hlavního města má pro kraj řadu výhod. Jednou z nich je velmi hustá silniční a železniční síť. Podle Statistické ročenky Středočeského kraje pro rok 2015 (strana 132) bylo v kraji evidováno 813 km silnic I. třídy, 2 373 km silnic II. třídy a 6 256 km silnic III. třídy. Praha je pro Středočeský kraj důležitá také velkým množstvím pracovních míst. [<http://www.kr-stredocesky.cz>, 2021].

Středočeský kraj patří svou rozlohou 11 015 km² mezi největší ze 14 krajů České republiky. [<http://www.kr-stredocesky.cz> 2021].

Vzhledem k tomu, že město Kutná Hora má zpracováno několik koncepčních rozvojových dokumentů, pro něž jsou vypracovávány průběžné aktualizace, není smyslem této kapitoly podat vyčerpávající přehled o socioekonomických faktorech rozvoje města, ale poskytnout informační základnu pro formulaci prioritních cílů dané oblasti.

Základní členění města:

Město Kutná Hora má výrazné funkční členění, avšak jeho rozloha, excentrická poloha centra a vzdálenost některých částí města vytvářejí určitou prostorovou

nerovnováhu. Tato nerovnováha tvoří jeden z aspektů pro vzájemnou integraci projektů, a to z územního hlediska. Město Kutná Hora má tyto části:

- Hlouška;
- Kutná Hora – Vnitřní město;
- Kaňk;
- Karlov,
- Malín;
- Neškaredice;
- Perštejnec;
- Poličany;
- Sedlec;
- Šipší;
- Vrchlice;
- Žižkov.

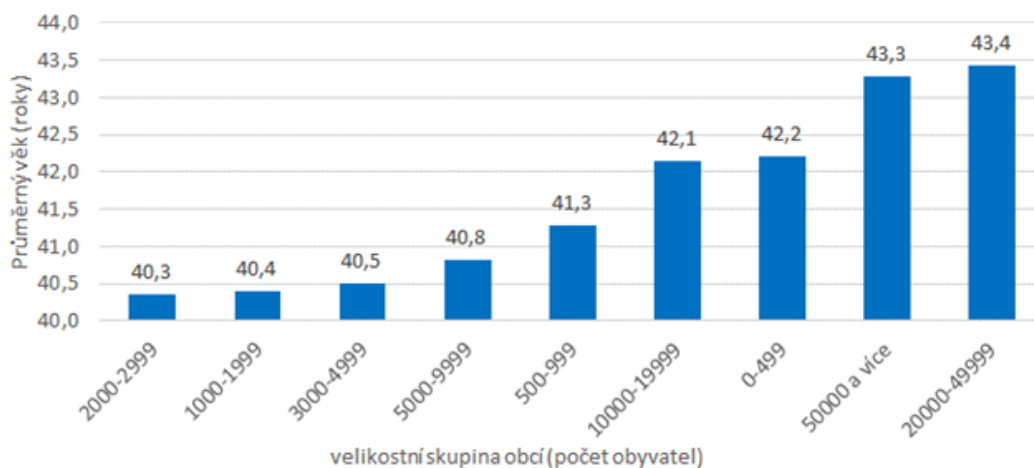
Obyvatelstvo

K 31. 12. 2021 žilo ve Středočeském kraji 1 386 824 obyvatel. Poměr mezi počtem mužů a žen byl téměř vyrovnaný. Žen bylo 701 332 v průměrném věku 42,4 let a mužů 685 492 v průměrném věku 43,8 let.

Tabulka č. 4 věkové složení obyvatelstva

	0-14 let	15- 64 let	65 a více let
Ženy	123 736	437 168	152018
Muži	129 635	458 022	114 704
Celkem	253 371	895 370	266 722
%	17,9	63,3	18,8

Zdroj: [Statistická ročenka Středočeského kraje 2021, grafická úprava autor]

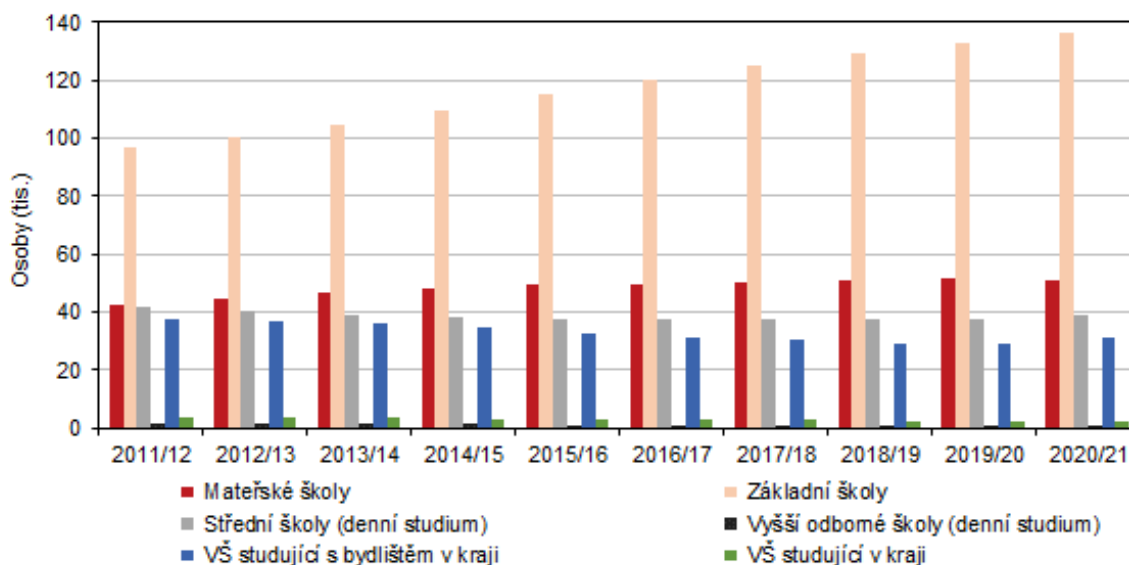
Graf 13: Průměrný věk obyvatel Středočeského kraje v roce 2021

Počet obyvatel k 31. 12. 2021 v okrese Kutná Hora byl 75 683 z toho 38 090 žen, v průměrném věku 44,7 let a 37 593 mužů v průměrném věku 42,1 let.

Školství

Ve středočeském kraji bylo v roce 2021 evidováno celkem 1 538 školských zařízení rozlišených podle zřizovatelů. Obce a kraje jsou zřizovateli 1 393 škol, 122 škol je soukromých, 16 škol je zřízeno církví a zbývajících 7 spadá pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Tabulka č. 5. Děti, žáci, studenti ve Středočeském kraji

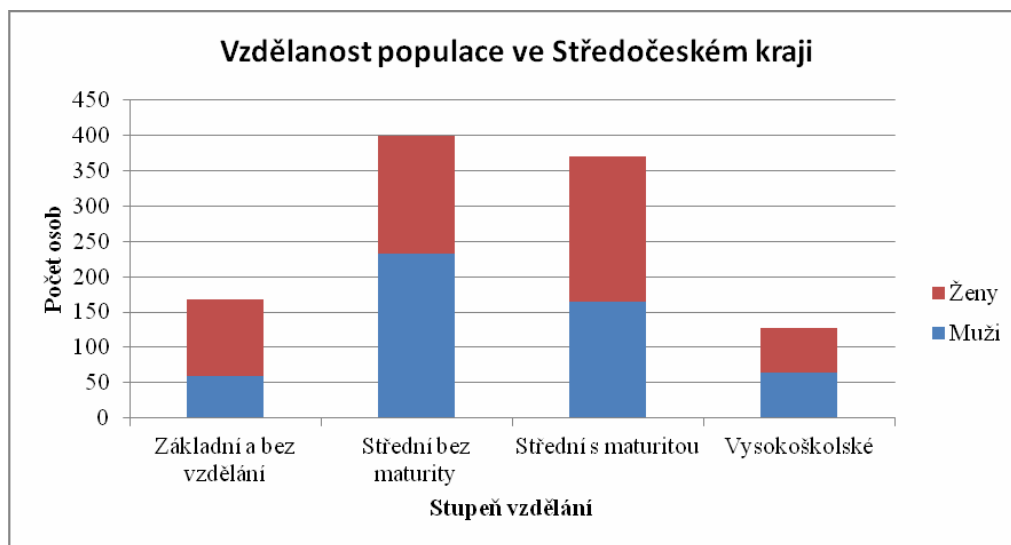
Dosažené stupně vzdělání za rok 2021 u mužů a žen, žijících ve Středočeském kraji, shrnuje následující tabulka a obrázek. Údaje jsou uvedeny v tisících osob.

Tabulka č. 6: Vzdělanost populace ve Středočeském kraji

	Základní a bez vzdělání	Střední bez maturity	Střední s maturitou	Vysokoškolské
Ženy	134,2	181,3	225,2	65,7
Muži	63,1	251,1	173,7	68,1
Celkem	197,3	432,4	398,9	133,8

Zdroj: [Statistická ročenka Středočeského kraje 2021, grafická úprava autor]

Graf č. 14 : Vzdělanost populace ve Středočeském kraji

Zdroj: [Statistická ročenka Středočeského kraje 2021, grafická úprava autor]

V okrese Kutná Hora je 47 367 obyvatel ve věku 15 a více let. V následující tabulce je uvedeno nejvyšší dosažené vzdělání těchto obyvatel.

Tabulka č. 7 : Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Nejvyšší dosažené vzdělání	Základní vč. neukončeného	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (včetně nástavbového)	Vysokoškolské	Bez vzdělání	Nezjištěno
Počet obyvatel (%)	8 175 17,2 %	17 325 37 %	15 829 33,4 %	3 985 8,41 %	410 0,86 %	1 643 3,46 %

Zdroj: [Český statistický úřad, 2021]

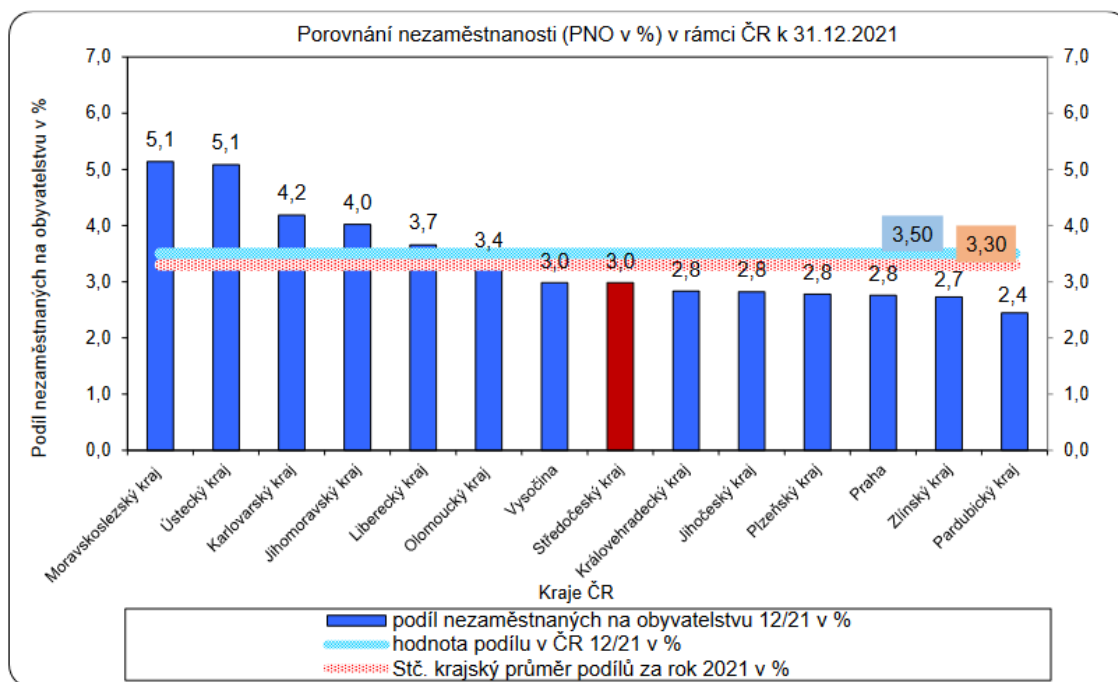
Na Kutnohorsku se nachází deset středních škol (včetně učilišť), z nichž pět je v Kutné Hoře a dalších pět v Čáslavi. Jedná se o tato školská zařízení:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště řemesel Kutná Hora,
- Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Kutná Hora,
- Církevní gymnázium sv. Voršily, Kutná Hora,
- Gymnázium Jiřího Ortena Kutná Hora,
- Základní škola a Praktická škola Kutná Hora,
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště dopravní Čáslav,
- Střední odborné učiliště Čáslav,
- Střední zemědělská škola Čáslav,
- Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Čáslav,
- Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická Čáslav.

6.1. Ukazatel nezaměstnanosti

Podle oficiálních stránek Úřad práce byla nezaměstnanost a počet volných míst ve Středočeském kraji, k 31. 12. 2021, následující:

Graf č. 15 : Graf nezaměstnanosti dle krajů k 2021

Zdroj: Ročenka ÚP 2021

Začátek roku 2021 se v souvislosti s nezaměstnaností v důsledku koronavirových opatření z konce roku 2020 nevyvíjel pozitivně. Nezaměstnanost se v prvních měsících roku 2021 nadále zvyšovala až na hodnotu 3,8 % (meziroční nárůst k únoru 2021 činil 1,3procentního bodu !!). Začátkem jara a v průběhu roku 2021 ve Středočeském kraji došlo k postupnému snížení podílu nezaměstnaných osob a to až o 0,9 procentního bodu (z 3,8 % k 28. 2. 2021 na 2,9 % k 30. 11. 2021). Když uvážíme, že k 31. 12. 2020 činil podíl nezaměstnaných 3,5 %, pak meziroční pokles k 31. 12. 2021 (prosinec 2021 - 3,0 %) činí 0,5procentního bodu a lze tak situaci na trhu práce v našem kraji považovat za stabilizovanou.

V meziročním srovnání počtu UoZ do šlo ve Středočeském kraji k 31. 12.2021 k poklesu o 4 095 UoZ. Stále je velmi pozitivní ukazatel počtu uchazečů o zaměstnání, připadajících na 1 volné evidované pracovní místo, který má téměř po celý rok stabilní hodnotu 0,5. Hodnoty podílu nezaměstnaných během roku 2021 (stagnace, pokles) ukazují nepřímo na to, že v souvislosti s poklesem zaměstnanosti v některých odvětvích, si většina propuštěných pracovníků velmi rychle našla nové pracovní místo a obratem se zapojila do výrobního procesu. Trh práce vzhledem k předchozímu, a v mnoha

odvětvích stále přetrvávajícímu nedostatku pracovních sil, vstřebal uvolněné osoby bez výraznějších problémů.

Na úrovni jednotlivých okresů Středočeského kraje existují výrazné rozdíly v registrované nezaměstnanosti (podílu nezaměstnaných osob). Tyto rozdíly jsou zapříčiněny především blízkostí Prahy. K 31. 12. 2021 bylo na úřadech práce Středočeského kraje evidováno celkem 29 019 uchazečů o zaměstnání, z toho 53,8 % žen. Oproti stejnému období minulého roku (31. 12. 2020) klesl počet uchazečů o 12,4 procent (úbytek o 4 095 uchazečů o zaměstnání)

Nezaměstnanost

Středočeský kraj patří dlouhodobě mezi kraje s nižší mírou registrované nezaměstnanosti v ČR. Uvnitř kraje však existují výrazné rozdíly v nezaměstnanosti, které jsou ovlivněné blízkostí Prahy. Základní obraz regionální diferenciaci v nezaměstnanosti, přes její značné rozdíly mezi jednotlivými okresy, je na úrovni okresů Středočeského kraje meziročně stabilní. Vývoj podílu nezaměstnaných osob na konci roku 2020 a aktuální data k 31. 12. 2021 (meziroční pohyb procentního bodu) ukazuje následující tabulka.

Z pohledu celorepublikové registrované nezaměstnanosti jsou na úrovni okresů kraje tradičně značné rozdíly. Okresy Praha východ a Praha západ s podílem nezaměstnaných osob 1,3 %, resp. 1,7 % spolu s okresy Benešov 1,7 % a Mladá Boleslav 2,1 % na straně jedné, jsou dlouhodobě velmi nízko pod hranicí republikové registrované nezaměstnanosti (ČR - k 31. 12. 2021 činila 3,5 %), oproti tomu jsou na straně druhé okresy jako Kladno 4,5 %, Mělník 4,2 %, Nymburk 4,1 %, Příbram 4,1 % a Kolín 3,7%, které se po celý rok pohybují nad touto hranicí.

Tab. č. 8 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v jednotlivých okresech kraje (v %)

Okres	stav k		nárůst/ úbytek v p.b.	Meziroční index (rok 2020 = 100 %)
	31.12.2020	31.12.2021		
Benešov	2,5	1,7	-0,8	68,0%
Beroun	3,6	3,3	-0,3	91,7%
Kladno	4,8	4,5	-0,3	93,8%
Kolín	4,3	3,7	-0,6	86,0%
Kutná Hora	3,7	3,2	-0,5	86,5%
Mělník	4,5	4,2	-0,3	93,3%
Mladá Boleslav	2,2	2,1	-0,1	95,5%
Nymburk	4,6	4,1	-0,5	89,1%
Praha-východ	2,0	1,3	-0,7	65,0%
Praha-západ	2,9	1,7	-1,2	58,6%
Příbram	4,7	4,1	-0,6	87,2%
Rakovník	3,3	3,1	-0,2	93,9%
Středočeský kraj	3,5	3,0	-0,5	85,7%

Zdroj: Údaje z měsíční statistiky ÚP

6.2. Vyplácení sociálních dávek

V roce 2021 přetrvávala v České republice nepříznivá epidemická situace. Karantény a omezená možnost osobních kontaktů zkomplikovaly průběh terénního šetření v domácnostech, přesto publikace přináší výsledky, které lze považovat za reprezentativní.

Průměrné čisté peněžní příjmy domácností meziročně vzrostly z 209,8 tis. Kč na osobu v roce 2020 na 220,1 tis. Kč v roce 2021, tedy o 4,9 %. Příjmy rostly jak nominálně, tak reálně (o 1,7 %), což znamená, že za své příjmy si mohly domácnosti koupit více zboží či služeb.

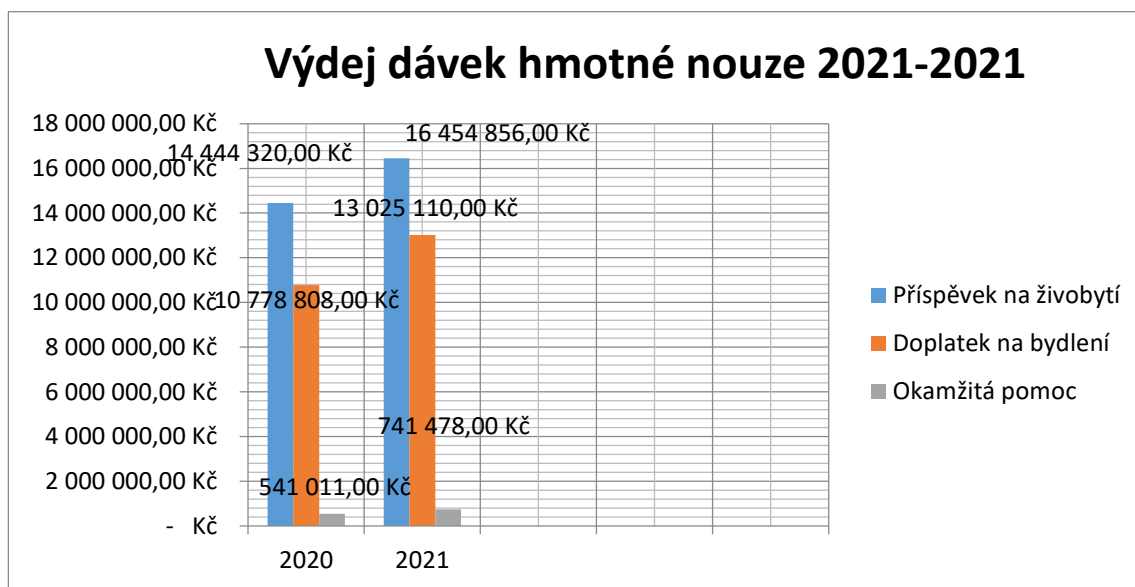
Kromě výkyvů ve vývoji spotřebitelských cen se v něm projevovaly především změny ve mzdové dynamice a termíny realizace opatření sociální politiky /valorizace důchodů a životního minima, zvýšení DPH, aj./; určitý vliv měly také větší jednorázové příjmy domácností.

Přehled vyplacených dávek pomoci v hmotné nouzi v letech 2020 a 2021 ve Městě Kutná Hora.

Dávka	2020	2021
Příspěvek na živobytí	14.444.320,-	16.454.856,-
Doplatek na bydlení	10.778.808,-	13.025.110
Mimořádná okamžitá pomoc	541.011,-	741.478,-

Tabulka č. 19 – vyplacené dávky hmotné nouze 2020 – 2021

Z uvedeného přehledu je zřejmý velký nárůst, mezi roky 2020 a 2021, objemu vyplacených prostředků u příspěvku na živobytí i doplatku na bydlení. Menší nárůst zaznamenal příspěvek mimořádné okamžité pomoci.

Graf č. 16 – výdaje hmotné nouze 2020 - 2021

6.3. Institucionální analýza

Subjekty, které působí preventivně a ovlivňují úroveň veřejného pořádku a bezpečnosti. Katalog sociálních služeb a aktivit ve Městě Kutná Hora nabízí přehled o sociálních službách a dalších činnostech, které jsou poskytovány a nabízeny občanům Města Kutná Hora. Sociální služby se řídí zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních

službách v platném znění. Poskytovatel sociálních služeb ručí za kvalitu poskytnutých služeb, jejich rozsah a formu a za odbornost personálu. Na kvalitu poskytování sociálních služeb pak dohlíží Krajský úřad. Do katalogu jsou také zařazeni další aktivity, činnosti a služby, které nenaplnují parametry sociálních služeb.

- **Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Kutná Hora, Radnická 178, Kutná Hora** /hlavní náplní práce je zajištění výplaty příspěvků a sociálních dávek/.
- **Okresní správa sociálního zabezpečení, Lorecká 667, Kutná Hora** /metodická, konzultační činnost a posuzování nároků na jednotlivé dávky/.
- **Úřad práce, Benešova 70, Kutná Hora, /informace o zaměstnání a jeho zprostředkování, poradenství pro volbu a změnu zaměstnání, nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, podpora v nezaměstnanosti/.**
- **Pečovatelská služba, Pirknerovo náměstí 202, Kutná Hora, /poskytnutí služeb v souladu s § 40 o sociálních službách č. 108/2006 Sb./.**
- **Domov Barbora Kutná Hora, Pirknerovo náměstí 228, Kutná Hora, /péče o soby, které nemohou trvalé žít v svém přirozeném sociálním prostředí/.**
- **O. s. Dingo, Šultysova 154, Kutná Hora, /pomoc tělesně i zdravotně postiženým občanům/.**
- **Občanské sdružení Život 90, Benešova 649, Kutná Hora, /zlepšení kvality života seniorů, poradenství, aktivizační programy/.**
- **Klub důchodců Kutná Hora, Sokolská 573, Kutná Hora /naplnění a využití volného času pro seniory/.**
- **Oblastní Charita Kutná Hora, Kutná Hora, /pomoc seniorům, dětem sociálně i zdravotně ohroženým, lidem žijícím v prostředí s nízkou sociokulturní úrovní a osobám, které potřebují pomoc při vstupu na pracovní trh/.**
- **Středisko Duhové Atrium, Trebišovská 611, Kutná Hora, /posláním služby je podporovat klienta prostřednictvím terénních a ambulantních sociálních služeb/.**

- **Domácí zdravotní péče ČČK Alice**, Benešová 149, Kutná Hora /nestátní zdravotnické zařízení, které prostřednictvím zdravotních sester poskytuje specifické úkony pečovatelské služby, odborné sociální poradenství, komplexní farmakologický servis/.
- **O. s. Kaňk MOZAIKA**, Kaňk 143, Kutná Hora, /poradenství, pečovatelské služby/.
- **Centrum U Bartoloměje**, Pirknerovo náměstí 206, Kutná Hora, /podpora a pomoc lidem s postižením a jejich rodinám/.
- **Kavárnička a prodejní galerie-Informační služba**, Česká 186, Kutná Hora, /kavárna pro veřejnost s dětským koutkem, kde jsou v rámci služby poskytovány sociální rehabilitace klientům s mentálním postižením/.
- **Rytmus Benešov**, o.p.s. pracoviště Kutná Hora, Benešova 70, Kutná Hora, /posláním organizace je umožnit lidem se znevýhodněním aktivní zapojení a seberealizaci zejména při vzdělávání a pracovním uplatnění v běžném prostředí/.
- **Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, O. s. Sluníčko**, Trebišovská 611, Kutná Hora, /posláním klubu je integrovat zdravotně postižené děti mezi děti zdravé a vzájemná podpora a předávání informací mezi rodiči zdravotně postižených dětí/.
- **Centrum pro zdravotně postižené**, Sedlecká 670, Kutná Hora, /organizace se zaměřuje na pomoc osobám s postižením všech věkových skupin a onemocnění, seniorům a osamělým občanům/.
- **Středisko A+D**, Tylova 494, Kutná Hora, /poskytuje poradenství v oblasti uplatnění na pracovním trhu/.
- **Dítě a Kůň** – sdružení pro hipoterapii, Miskovice 30, Kutná Hora, /poskytuje služby pro zdravotně znevýhodněné občany/.
- **Sbor Křesťanského společenství Kutná Hora**, Pod Valy 36, Kutná Hora /volnočasové aktivity formou her a výtvarných dílen/.
- **O. s. Rodinné centrum Špalíček**, Studentů 145, Kutná Hora, /občanským sdružením, neziskovou organizací, která slouží ke sdružování rodičů s dětmi za účelem pořádání společných akcí/.

- **O. s. POVÍDEJ – Linka důvěry**, Česká 235, Kutná Hora, /pomoc v akutní krizi na lince důvěry a dále následnou psychologickou, psychoterapeutickou či poradenskou pomoc v poradně pro lidi v tísní/.
- **O. s. PROSTOR**, Kutnohorská 17, Kutná Hora, /poradenská činnost v oblasti drog, alkoholu a jeho užívání/.
- **Probační a mediační služba Kutná Hora**, Náměstí Národního Odboje 56, Kutná Hora, /prevence a resocializace prvopachatelů/.
- **Rodinná poradna Kutná Hora**, U Lorece 40, /odborné sociální poradenství, řešení domácího násilí/.
- **Police ČR – obvodní oddělení Kutná Hora**, Komenského náměstí 6/5, Kutná Hora, /útvár zajišťuje ochranu veřejného pořádku, přijímá oznámení od veřejnosti a provádí šetření k přestupkům a trestným činům spáchaným v místě jejich působnosti/.
- **Městská policie Kutná Hora**, Havlíčkovo náměstí 87, Kutná Hora, /zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a spolupodílí se na aktivní realizaci prevenci kriminality ve městě/.

Subjekty se podílejí na vzájemné informovanosti o postupech v rámci prevence kriminality, řešení společných strategií a spolupráce.

7. Komentáře k bezpečnostní analýze

Mezi nejzávažnější problémy Města Kutná Hora v rovině socio-patologických jevů patří:

- Majetková trestná činnost – vloupání do objektů, motorových vozidel, rekreačních objektů,
- Nástup drog mezi mládež,
- Pouliční kriminalita, vandalismus,
- Rizikové chování dětí a mládeže /návykové látky, agresivita v kolektivu, rasismus, šikana apod./,
- Nezaměstnavatelnost nekvalifikovaných osob,
- Nárůst konfliktů a nepřizpůsobivé chování,
- Nepořádek, hluk, konflikty vedoucí k přestupkové činnosti a páčání trestné činnosti,
- Provoz heren a vznik bazaru použitého zboží /zastavárny/
- Nevhodné návyky, špatné vzorce chování

7.1. Sociálně patologické jevy a eliminace rizika

SWOT analýza v této oblasti identifikovala podstatné slabiny /nejisté financování potřebných sociálních služeb, pasivita cílové skupiny, nedostatek terénních sociálních pracovníků apod./ a hrozby do budoucna /migrace, snižování životní úrovně a s tím související nárůst kriminality a radikalizace společnosti/. Pracovní skupina ovšem může svou defenzivní strategii založit na rozšíření sítě sociálních služeb a koordinovaným postupem relevantních organizací a úřadů, jako jsou neziskové organizace tradičně působící v Kutné Hoře a okolí, odbor sociálních věcí, OSPOD, Policie, PMS aj.

Rozšířená síť sociálních služeb, která je nezbytná pro naplňování cílů ve výše zmíněných oblastech intervence, bude nastavena tak, aby nebyla demotivační, ale

SILNÉ STRÁNKY

- fungující městská policie
- spolupráce s PČR
- změna systému
- posílení terénní práce, působení na uživatele a jejich rodiny
- Koncepce prevence kriminality a podpora projektů prevence kriminality
- městský kamerový systém ve městě zkvalitňuje práci MP a PČR
- zájem samosprávy o oblast prevence kriminality ve městě
- podpora vedení města
- spolupráce s odbory města
- vstřícný přístup k veřejnosti
- spolupráce s neziskovými organizacemi

SLABÉ STRÁNKY

- místní trh práce
- nedostatečně efektivní kontroly problémových lokalit
- sociálně vyloučené osoby
- nízké příjmy rodin
- závislost na dávkách
- předluženost
- finanční negramotnost obyvatel
- neodstatečný příjem informací v oblasti prevence kriminality širokou veřejností
- nedostatečná komunikace s veřejností, mediace úspěchů MP
- drogová problematika ve městě (přítomnost dealerů, jejich snadná dostupnost)
- omezený počet resp. málo subjektů zapojených do projektů prevence kriminality
- vandalismus (grafity, rosypané odpadkové koše, poškození DZ, apod.)
- lidé bez domova v historické centru a v místech obtěžující občany města, návštěvníky města
- problematické obyvatelstva s nízkými příjmy, trávení volného času - restaurace, svévolné posedávání na lavičkách v parcích, v ulicích, obtěžování občanů, což snižuje subjektivní pocit vnímání bezpečí občanů

SWOT prevence kriminality

PŘÍLEŽITOSTI

- zvýšení finanční gramotnosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit
- řešení situací lidí na a pod hranicích chudoby
- lepší informovanost o sociálních službách
- efektivnější spolupráce státních složek a orgánů MP a PČR
- rozšíření možnosti zapojení obcí do vyhlášených dotačních řízení
- využití stávajícího potenciálu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež - dostupnost a kvalita
- zefektivnění spolupráce škol a školských zařízení s obcí v oblasti prevence kriminality
- zapojení a osvěta veřejnosti, zejména využití možnosti přímé komunikace s osadními výbory - přímá účast vedoucích pracovníků MP
- zapojení a osvěta veřejnosti
- zapojení rodičů do programů prevence kriminality
- zvýšení zájmu občanů o veřejný život ve vztahu ke kriminalitě a zvýšení vnímání pocitu bezpečí ve městě
- zvýšení zájmu občanů o veřejný život ve vztahu ke kriminalitě
- spolupráce preventivních programů škol, BESIP, apod.
- spolupráce s MV ČR, KÚ a jinými městy - zkušenosti v oblasti prevence kriminality
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 -2027

HROZBY

- špatná ekonomická situace, ekonomická krize
- zrušení městské policie
- nespolečenská spolupráce subjektů na bezpečnosti města
- jednoduchý přístup k drogám
- práce na černo
- nárůst počtu přistěhovalých osob z různých regionů
- nárůst počtu migrujících osob z různých regionů
- nedůvěra občanů v činnost městské policie
- lichva, kuplířství, distribuce drog
- nedostatek a snižování finančních prostředků na provoz městské policie a programy prevence kriminality
- pasivní účast škol a školských zařízení na řešení prevence kriminality
- nezaměstnanost obyvatel
- nezáměr dětí a mládeže, ale i rodičů o smysluplné trávení volného času
- nízký důraz společnosti na výchovu
- změna legislativy
- nezáměr veřejnosti o dění v oblasti prevence kriminality
- obecně zvýšená míra tolerance k projevům rizikového chování u dětí, mládeže a ostatní populace, např.: domácí násilí, užívání alkoholu a ostatních návykových látek aj.

naopak aktivizační a zároveň zabraňovala hlubšímu sociálnímu propadu sociálně vyloučených občanů. Kromě již zmíněné podpůrné práce v oblasti bydlení a asistenční práce při hledání zaměstnání, je pro následující tři roky plánováno:

- znovuzavedení služby azylového bydlení spojené s doprovodným sociálním programem a klubem pro předškolní i školní děti;
- rozšíření terénní sociální služby s důrazem na sanaci rodin /tedy dlouhodobou práci přímo v rodinách s dětmi ve spolupráci s OSPOD/;
- podpora smysluplného trávení volného času dětí a mládeže;
- posílení sociálně právního a dluhového poradenství;
- koordinace a jasnější orientace v poskytování sociálních služeb;
- vzdělávání cílové skupiny i pracovníků v sociálních službách;
- programy na prevenci závislostí a podporu zdravého života apod.

V této oblasti se bude dbát na společný postup úřadů a relevantních organizací, vzájemnou informovanost a přístup preventivní, aby nedocházelo k eskalaci situace jak v individuálních případech, tak v rámci celých lokalit či centra města.

Dlouhodobým efektem takto doplněné a koncepčně nastavené sítě sociálních služeb by měly být vyšší sociální kompetence osob ze sociálně vyloučených lokalit a samostatnost při vytváření adekvátních životních strategií a řešení problémů.

7.2. Identifikace subjektů podílejících se na koncepci a jejich odpovědnost za realizaci plánu

	<ul style="list-style-type: none">• vypracovává program prevence kriminality ve městě a stanovuje jeho priority• koordinuje činnost jednotlivých realizátorů• spravuje financování programů
--	---

<p>MĚSTO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává možnosti preventivních aktivit u jiných subjektů v rámci stanovených priorit • trvale realizuje preventivní aktivity v zařízeních města • odbor sociálních věcí a zdravotnictví realizuje programy sekundární prevence, realizuje proces komunitního plánování, mapuje sociální situaci ve městě, definuje problémové oblasti, spolupracuje se všemi poskytovateli sociálních služeb a aktivit, vypracovává komunitní plán, aktivně se podílí na naplňování stanovených cílů a opatření komunitního plánu
<p>Úřad práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje rekvalifikační kurzy • poskytuje informační servis o stavu trhu práce • organizuje VPP a veřejnou službu
<p>Policie ČR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává analýzu bezpečnostní situace ve městě • spolupracuje s MP na situační prevenci • podílí se na realizaci projektů v oblasti informování občanů • provádí přednášky a besedy v mateřských, základních a středních školách a seniorských centrech se zaměřením na prevenci trestné činnosti
	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje na mapování bezpečnostní situace ve městě • realizuje projekty situační prevence • spolupracuje na hodnocení efektivity ostatních aktivit

Městská policie	<ul style="list-style-type: none"> • provádí přednáškovou činnost se zaměřením na prevenci kriminality v mateřských, základních, speciálních, středních školách a učilišt'
Zdravotnická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • Nemocnice Kutná Hora a poliklinika – spádová pro Kutnohorsko, komplexní zdravotní péče pro pacienty
Charitativní a církevní organizace	<ul style="list-style-type: none"> • charitativní sdružení provozuje bezplatnou Občanskou poradnu, spolupracuje na předškolní výchově romských dětí, pracuje se skupinami starších romských dětí, poskytuje sociální šatník.
Neziskové organizace	<ul style="list-style-type: none"> • programy vzdělávání pro poskytovatele sociálních služeb, věnuje se práci s klienty mentálně a fyzickým postižením • práce s romskou mládeží, provozování nízkoprahového klubu • zajištění chodu občanské poradny • terénní sociální práce

Komerční sféra	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní aktivity některých podnikatelů – sportovců, kteří podporují vznik sportovních zařízení a aktivit pro mládež
Probační a mediační služba	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje dohled nad odsouzenými k alternativním trestům včetně zajištění výkonu práce odsouzených k obecně prospěšným pracím • podílí se na preventivních aktivitách v rámci města • zprostředkovává řešení konfliktů mezi pachatelem a obětí trestných činů
Školy a školská zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • realizují vlastní programy prevence kriminality s důrazem na přednáškovou činnost

Odborné komise /pracovní skupiny/ v oblasti prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů.

V rámci města	<ul style="list-style-type: none"> • komise pro prevenci kriminality • komise pro sociální záležitosti • komise sportovní
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • komise pro městská sídliště • komise pro dopravu
--	---

Vzájemná informovanost jednotlivých subjektů o preventivních aktivitách	
Prostřednictvím manažera prevence kriminality Prostřednictvím procesu komunitního plánování	<ul style="list-style-type: none"> • průběžná setkání realizátorů projektů • pravidelná setkání komise prevence kriminality • pravidelná setkání v rámci koordinačních skupin
Prostřednictvím médií	<ul style="list-style-type: none"> • na webových stránkách městské policie, města a regionálních informačních serverů • místní tisk a místní kabelová televize

7.3. Finanční zajištění navrhovaných opatření plánu koncepce

Je na místě upozornit, že finanční zdroje podporující zde uváděné nástroje politiky prevence kriminality, budou většinou zajištěny z evropských a národních dotačních programů. Další opatření jsou systémová a tedy finančně neutrální, a bude třeba zajistit alespoň minimální spoluúčasť veřejných prostředků města.

Město Kutná Hora, má vytvořen grantový systém, který mj. zahrnuje oblast sociální, protidrogovou, volný čas dětí a mládeže i oblast sportu a tělovýchovy. Uvedené aktivity mají určitou souvislost se zajišťováním prevence kriminality na území Města Kutná Hora.

Na základě prioritních cílů prevence kriminality Města Kutná Hora, konkretizovaných každý kalendářní rok, na základě analýzy potřeb v oblasti prevence kriminality, bude Město Kutná Hora poskytovat finanční prostředky ze svého rozpočtu na projekty prevence kriminality v oblasti situační a sociální prevence.

Odborným garantem pro projekty prevence kriminality v oblasti situační prevence bude Městská policie Kutná Hora a pro projekty prevence kriminality v oblasti sociální prevence Městská policie Kutná Hora ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy a Odborem sociálním a zdravotním MěÚ Kutná Hora.

Projekty prevence kriminality bude posuzovat Komise prevence kriminality a protidrogové prevence na základě doporučení Pracovní skupiny prevence kriminality, která bude funkční nejméně po dobu trvání této koncepce. Projekty budou projednávány s manažerem prevence kriminality.

Zároveň bude Město Kutná Hora v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni předkládat k posouzení a financování projekty prevence kriminality Republikovému výboru pro prevenci kriminality, za podmínek vyhlášených MVČR. Vlastní podíl města, na kterém se případně může spolupodílet i jiný nestátní subjekt, musí činit minimálně požadovanou výši spoluúčasti z celkových skutečných výdajů na jednotlivý dílčí projekt.

Závěr

Materiál, který jste právě dočetli, je třeba vnímat jako dynamický dokument, se kterým se bude dále intenzivně pracovat. Z harmonogramů jednotlivých cílů a opatření je zřejmé, že některé z nich se již daří naplňovat a realizace některých je, z různých důvodů, přesunuta na pozdější dobu.

Téma bezpečnosti je velmi důležitým bodem pro všechny obyvatele města a pocit bezpečí přímo přispívá k jejich kvalitě života. Proto je nezbytné v prevenci nejen neustále pokračovat, ale naopak aktivity v této oblasti rozvíjet a rozšiřovat. Důležitým prvkem by také měla být právě komunikace s občany s cílem zjistit, kde oni vidí největší problémy nebo rizika a pracovat s těmito náměty, protože právě hodnocení občanů je důležitým ukazatelem úspěšnosti v této problematice.

Stavebním prvkem by měla být práce vytvořené pracovní skupiny prevence kriminality, protože je složená z odborníků přímo působících v této oblasti. Tato pracovní skupina by měla být dlouhodobě hnacím motorem řešení problému a aktivit v oblasti prevence kriminality.

Funkce komise prevence kriminality a protidrogové prevence /politický orgán/ by měla spočívat v podpoře a pomoci pracovní skupině. Jakožto poradní orgán by měla pokračovat v současné práci a hledat možnosti zlepšení činnosti a tyto věci předkládat Radě města k posouzení.

S nárůstem množství subjektů zabývajících prevencí kriminality se daří lépe pronikat hlouběji do této problematiky, ale zároveň je mnohem těžší všechny informace komunikovat dál a hlavně je vstřebat a aplikovat – o to více je důležitá činnost pracovní skupiny prevence, která je složená právě ze zástupců většiny těchto subjektů a má tak dobrý přehled a předpoklady k vytváření správných kroků a opatření.

Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora je materiálem, který vymezuje úlohu města v síti subjektů zabývajících se aktivitami souvisejícími s prevencí

kriminality. Tímto se Město Kutná Hora hlásí ke svému podílu odpovědnosti za bezpečnostní situaci ve svém katastrálním území, zviditelňuje svoji roli vůči spolupracujícím subjektům i veřejnosti.

Příspěvek Města Kutná Hora k řešení problematiky prevence kriminality spočívá především v koordinační roli, mapování situace a sběru dat, v podpoře vzniku a rozvoje potřebných projektů a aktivit, nápomoci při šíření kvalitních a osvědčených metodik a programů. Dále metodicky i finančně podporuje realizaci konkrétních programů a projektů a monitoruje celkový vývoj kriminality a bezpečnostní situace ve městě.

Koncepce prevence kriminality Města Kutná Hora se opírá nejenom o informace vzešlé z administrativních struktur Města Kutná Hora, ale i o poznatky z útvarů Ministerstva vnitra a Policie České republiky. V souladu s národní Strategii prevence kriminality 2022 - 2027 vytváří podmínky pro efektivní fungování preventivní politiky ve městě. Nastiňuje v současnosti probíhající proces preventivních aktivit ve městě a definuje jednotlivé cíle a priority do budoucnosti.

Na úplný závěr je nutno rovněž poznamenat, že je žádoucí, aby postupně došlo k propojování tohoto dokumentu s dalšími strategickými materiály vznikajícími v Kutné Hoře, jako jsou Komunitní plán, Integrovaný plán rozvoje města a další. Ambicí dokumentu je, aby byl schválen orgány Města Kutná Hora tak, aby město potvrdilo svou klíčovou úlohu, kterou sehrálo již při tvorbě Strategického plánu pro sociální začleňování. Úspěšná realizace této Koncepce závisí především na ochotě vzájemné spolupráce všech subjektů v dané občanské komunitě, v správném využití personálního a technického potenciálu všech zapojených subjektů a možnost vícezdrojového financování především jednotlivých aktivit, které vyplývají z přijaté Koncepce. Koordinovaná práce zapojených subjektů by měla jednoznačně dojít k závěru že „prevence se musí vyplatit.“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. HRDLIČKOVÁ, V. *Sociální prevence a delikvence dětí a mládeže*, s. 97.
2. BALVÍN, J. Romové a dětské domovy. Ústí nad Labem: Hnutí R, 1997. s. 137.
3. MITLÖHNER, M. *Selhávající výchovné prostředí z hlediska práva*, s. 87. In Riziková mládež v současné společnosti. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 234 s. ISBN 8070410442.
4. PAVELOVÁ, L. *Riziková mládež v kontextu závislosti*, s. 135. In Riziková mládež v současné společnosti. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 234 s. ISBN 8297785223.
5. ŘEZNÍČEK, M. *Prevence sociálních deviací*. Praha: Etnum, 1994. 177 s. ISBN 80-7066-933-0.
6. MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2021. Praha, 2021. ISBN 978-80-86878-54-6.
7. MV ČR. Strategie prevence kriminality na léta 2022 – 2027. Praha, 2022.
8. Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit a projekt Asistent prevence kriminality.
9. MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2021. Praha, 2022.
10. Mapování skupin obyvatel akutně ohrožených sociálním vyloučením ve vybraných čtyřech krajích /v Praze, Středočeském kraji, Jihomoravském kraji a Moravskoslezském kraji/ v souvislosti nedostupnosti bydlení.
11. Analýza vnímání pocitu bezpečí občana ve Městě Kutná Hora.
12. Katalog sociálních a souvisejících služeb 2016-2021 ve městě Kutná Hora.
13. Bezpečnostní analýza Města Kutná Hora 2016 – 2021.
14. Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb SO ORP Kutná Hora období let 2017-2020.
15. Integrovaný plán rozvoje Města Kutná Hora /aktualizace č. 6 – 2015/.
16. Strategický plán sociálního začleňování Kutná Hora.
17. Strategie prevence kriminality ve Středočeském kraji na léta 2018 – 2021.
18. Sociálně demografická analýza a demografická prognóza do roku 2030.
19. Metodika přípravy plánu prevence kriminality obce na léta 2022 – 2027.

INTERNETOVÉ ZDROJE

1. BÁRTÍKOVÁ, G. (2003) [online]. *Evropská síť prevence kriminality*, [cit. 16. 2. 2008].
2. GJURIČOVÁ, J., ZÁRSKÝ, M. (1999) [online]. *Vývoj kriminality v České republice se zvláštním zřetelem na kriminalitu dětí a mládeže*.
3. Středočeský kraj www.kr-stredocesky.cz/.
4. Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>.
5. Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>.
6. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>.
7. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>.
8. Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>.
9. Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>.
10. Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>.
11. Český statistický úřad <http://czso.cz/>.
12. Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>.
13. Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>.
14. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti . <http://www.drogy-info.cz/>
15. Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>.
16. Oblastní Charita <http://kh.charita.cz/>.

POUŽITÉ ZKRATKY

1. CS – Cílová skupina
2. ČSÚ – Český statistický úřad
3. IOP – Integrovaný operační program
4. LP – Lokální partnerství
5. MP – Městská policie
6. MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
7. MS – Ministerstvo spravedlnosti
8. MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

9. MěÚ – Městský úřad
10. MV – Ministerstvo vnitra ČR
11. MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
12. NNO – Nestátní nezisková organizace
13. SPLP - Strategický plán lokálního partnerství
14. SV - Sociálně vyloučený
15. OTP PČR – oddělení tisku a prevence Policie ČR
16. OO PČR – Obvodní oddělení Policie ČR
17. OPLZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
18. OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
19. OPVK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
20. OS – Obvodní soud
21. OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
22. OSZ – Okresní státní zastupitelstvo
23. OV – Ochranná výchova
24. PK – Prevence kriminality
25. PMS – Probační a mediační služba ČR
26. PPP – Pedagogicko-psychologická poradna
27. RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
28. RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
29. SPJ – Sociálně patologické jevy
30. SWOT- Strengths /silné stránky/, Weaknesses /slabé stránky/,
Opportunities /příležitosti/, Threats /hrozby/
31. TČ – trestný čin, činnost
32. ÚP – Úřad práce
33. ÚO PČR – Územní odbor Policie České republiky
34. ÚV – ústavní výchova
35. VÚSC – vyšší územní samosprávný celek

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2020 a 2021 a meziroční změna vývoje

Tabulka č. 2 – Nebezpečné lokality

Tabulka č. 3 – Příčiny nebezpečí

Tabulka č. 4 – Věkové složení obyvatelstva

Tabulka č. 5 – Děti, žáci, studenti ve Středočeském kraji

Tabulka č. 6 – Vzdělanost populace ve Středočeském kraji

Tabulka č. 7 - Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Tabulka č. 8 – Vývoj podílu nezaměstnaných osob v jednotlivých okresech kraje (v %)

Tabulka č. 9 – Vyplacené dávky hmotné nouze 2020 – 2021

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1. Podíly jednotlivých krajů (v %) na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2020-2021

Graf č. 2 Vývoj TČ v období 2016 - 2021

Graf č. 3. Vývoj TČ v období 2016

Graf č. 4. Vývoj TČ v období 2017

Graf č. 5. Vývoj TČ v období 2018

Graf č. 6. Vývoj TČ v období 2019

Graf č. 7. Vývoj TČ v období 2020

Graf č. 8. Vývoj TČ v období 2021

Graf č. 9 Struktura pachatelů

Graf č. 10. Druh trestné činnosti v Kutné Hoře

Graf č. 11. Krádeže dle pohlaví

Graf č. 12. Přestupky, které vadí nejvíce

Graf č. 13. Průměrný věk obyvatel Středočeského kraje v roce 2021

Graf č. 14. Vzdělanost populace ve Středočeském kraji

Graf č. 15 - Graf nezaměstnanosti v okrese Kutná Hora v procentech k 2021

Graf č. 16 – Výdaje hmotné nouze 2020 - 2021

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Mgr. Ing. Václav Mareček

Podíleli se: plk. JUDr. Blanka Matějů PČR K. Hora, plk. Ing. Radek Zábřaha PČR K. Hora, por. Mgr. Vendulka Marečková, PČR K. Hora, Bc. Boris Doubrava MP K. Hora, Bc. Michal Procházka MěÚ. K. Hora, RNDr. Robert Otruba Charita Kutná Hora, PhDr. Iva Pospíšilová ÚP K. Hora, Bc. Miroslava Hebrová ÚP K. Hora.

Počet stran celkem: 81

Rok: 2022